MINDENKI ÉRT VALAMIHEZ

Lássuk csak, mi mindent lehet itt csinálni?! Bábukat, agyagfigurákat, linómetszeteket, kézimunkákat vagy akár kedvenc ételeiteket készíthetitek el minden második szombaton, a családi szakkörben

A sok anyagból nem nehéz kiválogatni egy bábura valót

A pomázi új iskola tantermei bizony itt-ott még hiányosan vannak berendezve. A festés egészen friss; a falakon nincsenek képek, tablók, plakátok. Mindez azonban cseppet sem zavarja a családi szakkört.

Pamuthajú Amanda Lear

A padokon nagy a rendetlenség. Fonalak, rongyok kusza összevisszaságából válogat mindenki. A terem közepén Szilágyi anyuka mellett a nagylányok összedugják a fejüket, aztán csomóznak, szabnak, varrnak. Pár perc múlva elkészül a „nagy mű". Pintér Gabi már öltözik is.

— Hogyan festek, mint Amanda Lear? — kérdezi.

Hát... Fején sárga pamut-„hajzuhatag", derekán színes lepel, vállán átvetett csipketerítő. Szakasztott olyan, mint a világhírű diszkósztár? Szó se róla: azért még kell hozzá egy kis képzelőerő.

— Fantáziára mindig szüksége van annak, aki hozzánk jön — mondja Orgoványi Anikó tanárnő, a szakkör vezetője. — Most éppen a jelmezkészítéssel foglalkozunk. Ezeknek a lányoknak és fiúknak annyi az ötletük, hogy nem lesz gond felöltözniök a farsangi mulatságra.

— Hogyan valósult meg a szakkör? — kérdezem.

— Már tavaly óta gondolkodtunk a szülőkkel: hogyan használjuk ki azt az időt, amikor együtt az egész család, és éppen senkinek nincs semmi dolga. Mindenki ért valamihez, hát mutassa be a tudását ezeken a szombatokon a többieknek is! — feleli a tanárnő.

„Fazekastábor" Futóéknál

Nem csoda, ha változatos lett a szakkör programja. A faipari szövetkezetben dolgozó apuka természetesen fafaragásra tanította a gyerekeket és a szülőket. A fonodában dolgozó anyukák bemutatták a báb- és jelmezkészítés csínját-binját. Ráadásként — no meg, hogy még színesebb legyen a program — a szakkör tagjai meglátogattak egy-egy családot, üzemet is.

A Futóéknál rendezett „fazekastáborban" harmincan gyúrták, gyömöszölték, korongolták, égették az agyagot. Oszkóék munkahelyükre hívták a társaságot. Ők ugyanis az Óbuda Tszben dolgoznak, s mint elmondták, vannak olyan növények, amelyek terméséből csuda jó dolgokat lehet készíteni. Más helyen a krumpli volt a nyersanyag, hiszen aki a paprikás krumpli készítésének a mestere, az bemutatta, hogyan készül az igazi serpenyős rostélyos.

Ki lehet tagja a családi szakkörnek? Bárki, aki a pomázi új iskolába jár. Csak a jelentkezéskor ne felejtse el meghívni a szüleit.

Koncz Dezső
Fotó: Wagner Margit

Hatszáz éves figurák Thaiföldről, elöl a király és a királynőnek megfelelő – tábornok

Egy amerikai szobrász által tervezett sakk, a golyók a gyalogok, a kockák a bástyák és így tovább...

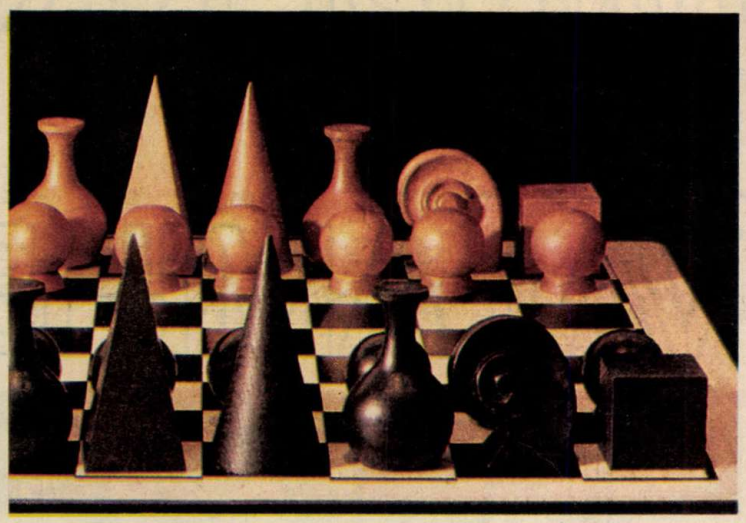

Áttetsző borostyánból készült II. Katalin cárnő sakk-készlete, amit egy ismeretlen königsbergi művész készített az 1700-as évek közepén

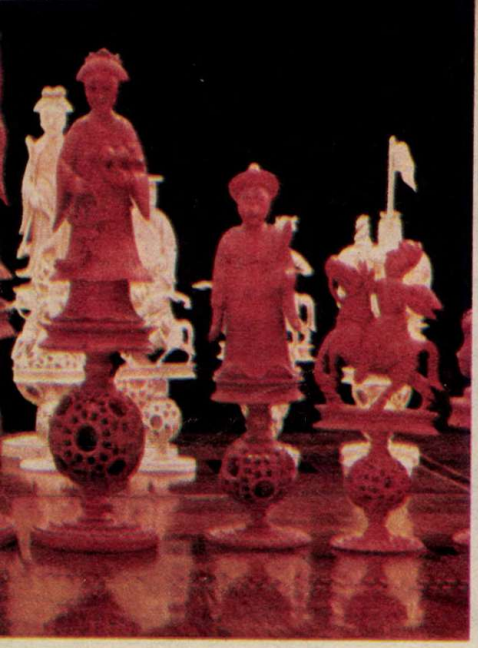

akk!

Elefántcsont sakk Portugáliából, a tengeri csikók a huszárok, a fejen álló halak a gyalogok

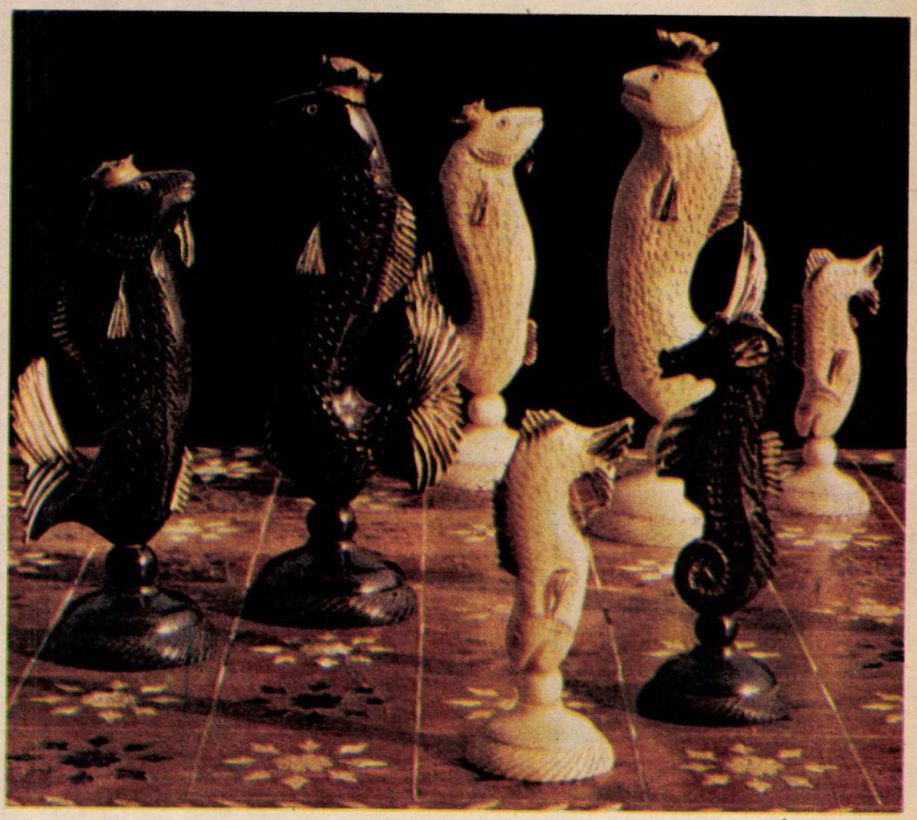

Zenélő sakk. Egy cseh mester faragta ezt a készletet, amely alá zenélő szerkezetet erősítettek, két dallamot játszik, egyet a győztesnek, egyet a vesztesnek

A csendes észak-olaszországi fürdőhelyen, Meránban minden eddiginél nagyobb a nyüzsgés. Október 7-én megkezdődött a Karpov—Korcsnoj világbajnoki páros sakkmérkőzés. A győztes az lesz, aki előbb nyer meg hat partit. A döntetlenek nem számítanak. Az esélyes: Anatolij Karpov. A harmincéves fiatalember, a világbajnoki cím védője, az utóbbi két és fél esztendőben tizenkét nagy versenyen vett részt, ebből tizet megnyert. Ellenfele: Viktor Korcsnoj már ötvenéves, de küzdőképessége ma is félelmetes. A két nemzetközi nagymester ezúttal párosmérkőzésen harmadszor méri össze erejét. Az első kettőn Karpov győzött, legutóbb 6:5 arányban. A szakemberek két és fél, három hónapra jósolják a találkozó időtartamát.

Szellemi birkózás

Minek is nevezzük ezt a játékot, amelyet szinte mindannyian ismerünk, a legtöbben játszottuk is, ám eredetéről viszonylag keveset hallottunk? Goethe, a világirodalom német költőóriása, aki igazán soha nem tudott megtanulni sakkozni, azt mondta, Benjamin Franklin amerikai elnök, a villámhárító feltalálója az erkölcsi nevelés egyik forrásának tekintette. Borisz Szpaszkij, szovjet exvilágbajnok szerint egészen egyszerűen sport, az NSZK sakkbajnoka. Robert Hübner viszont művészetnek tartja, a játszmákat meg egyenesen alkotásoknak. Egy Harold Schon-

A kamcsatkai félszigeten 1976-ban Anatolij Karpov sakk-klub alakult, amelynek megnyitóján részt vett a világbajnok is

berg nevű pszichológus, aki több sakktémájú könyvet írt, így vélekedik: „A sakkozás két ember szellemi birkózása, mindketten arra törekszenek, hogy egymás gerincét kölcsönösen megtörjék..."

Ha ez különösnek, esetleg túlzásnak is tűnik, annyi azért bizonyos, hogy az élversenyzők nemcsak nehéz szellemi munkát végeznek, hanem alapos fizikai tehertétellel is küzdenek. Orvosok mérései bizonyítják, hogy egy-egy játszma (általában öt óra hosszú) alatt a világ legjobb sakkozói annyi energiát veszítenek, mint egy ökölvívó a szorítóban. Az imént említett pszichológus szerint: „Iszonyú erőfeszítést kíván a táblára meredni, anélkül, hogy a bábukat szabad lenne megérinteni, minden lehetőséget számba venni, fejben lejátszani, minden elképzelhető kombinációt előre látni."

„A háború képmása"

A különböző tesztekből kiderül: elsősorban azokból lesz jó játékos, akiknek a képszerű látása fejlett, azaz képesek előre látni három-négy lépés változó formációit a táblán. Ám még talán ennél is fontosabb: makacs győzni akarás nélkül senkiből sem lehet klasszis. A legjobbak képesek kíméletlenül „üldözni" ellenfeleik bábuit, igaz közben ők is állandó veszélynek vannak kitéve, mert a legkisebb vigyázatlanság is meghiúsíthatja a támadás sikerét és a vadászból üldözött lesz. A túlfeszített idegállapot magyarázza néhány nagymester különös viselkedését is. Mert nagyon kell ügyelni. Hogy mire? A matematikusok kiszámították, hogy az első négy lépésen belül (egy lépés alatt két bábu mozgását, egy világosét és egy sötétét értjük) 318 milliárdnyi lehetőség kínálkozik a bábuk mozgatására. Egy parti lefolyása alatt, amely átlagosan negyven lépésből áll 25×10^{115} lépés kínálkozik választásra. A legtöbb lehetséges lépés persze nem ésszerű, mivel semmilyen előnye nincs.

Ilyen hatalmas variációs lehetőségekre nyilván nem mertek gondolni, a sakkozás „szülei" az indiai katonák. Akkoriban, a VI. században, amikor kieszelték ezt a játékot, csupán korabeli „szemléltető eszköznek" számított, az egyes haderők együttműködéséről segített pontos képet festeni egy-egy csata során. A „háború képmását", ahogy akkor nevezték, diplomaták juttatták el a perzsa udvarba, ahonnan a játék neve ered: sakk = sah, matt — mat = veszíteni. Innen arab közvetítéssel jutott Európába, s hamarosan kedvelt szórakozás, a hét „lovagi készség" egyike lett. Sportszerű gyakorlása, mint oly sok más sportágé, Angliából származik, itt rendezték az első nemzetközi versenyt 1851-ben. Az első hivatalos világbajnoki címet, 1894-ben a német Lasker szerezte meg, és 1921-ig sikerrel őrizte trónját. Vele kezdődött el az a folyamat, amely a királyok játékát végleg a játékok királyává tette.

Bőcs Ferenc
(A Stern nyomán)

KEDVES ISMERŐS

BUBU, A PÁRDUC

Amikor „Mészáros Bubu" élete első edzésén a VM-Egyetértés pályáján a hétméteres kapuba állt, senki sem gondolta volna, hogy a legmegfelelőbb posztot választotta magának. Vékony, átlagmagasságú gyerek volt, olyannak látszott, akit az első, arra tévedt labda besöpör a hálóba. Lötyögött rajta a fekete mez és a nadrág. Abba a szerelésbe akár három Mészáros Feri is belefért volna.

A legtöbben azonban felkapták a fejüket, amikor a kapura lőtt labdát Bubu párduc ügyességgel hárította. Ott, a valószerűtlenül nagynak tűnő kapuban nem számított neki semmi, csak az, hogy a „pöttyös" ne vágódjon a hálóba. Önfeláldozását, bátor vetődéseit a karján és a lábán éktelenkedő horzsolások, kék foltok is bizonyították.

Régen történt ez. „Bubu" már a harmadik ikszet tapossa, és ami a kapussorsot illeti, megjárta a „hadak útját". Jó pár labda vágódott azóta a kapujába, s természetesen ennél sokkal, de sokkal többnek állta útját vetődéssel, öklözéssel, védéssel. Mészáros Ferit azonban ma sem tartják igazi kapusalkatnak. Fizikai hiányosságait viszont remekül pótolják kitűnő reflexei, bátorsága, rugalmassága és tapasztaltsága. A legutóbbi VB-selejtezőkön is megcsillogtatta ezeket az erényeit, higgadtsága pedig nagyon nagy hatással volt a válogatott védőjátékosaira. Úgy irányította a hátsó alakzatot, akár a karmester egy szimfonikus zenekart.

Mészáros Ferit a Fáy utcai Vasas-stadion közönsége egyelőre nem láthatja, csak talán abban a kivételes esetben, ha a Sporting Lisszabon csapata Magyarországra látogat. Ugyanis most a híres portugál gárda kapuját őrzi. Szerencsére a válogatott mérkőzésekre mindig hazaengedik. Így Mészáros Feri nagy szerepet vállalhat abból, hogy a magyar együttes eljusson a világbajnokság döntőjére.

Sinkovics Ferenc

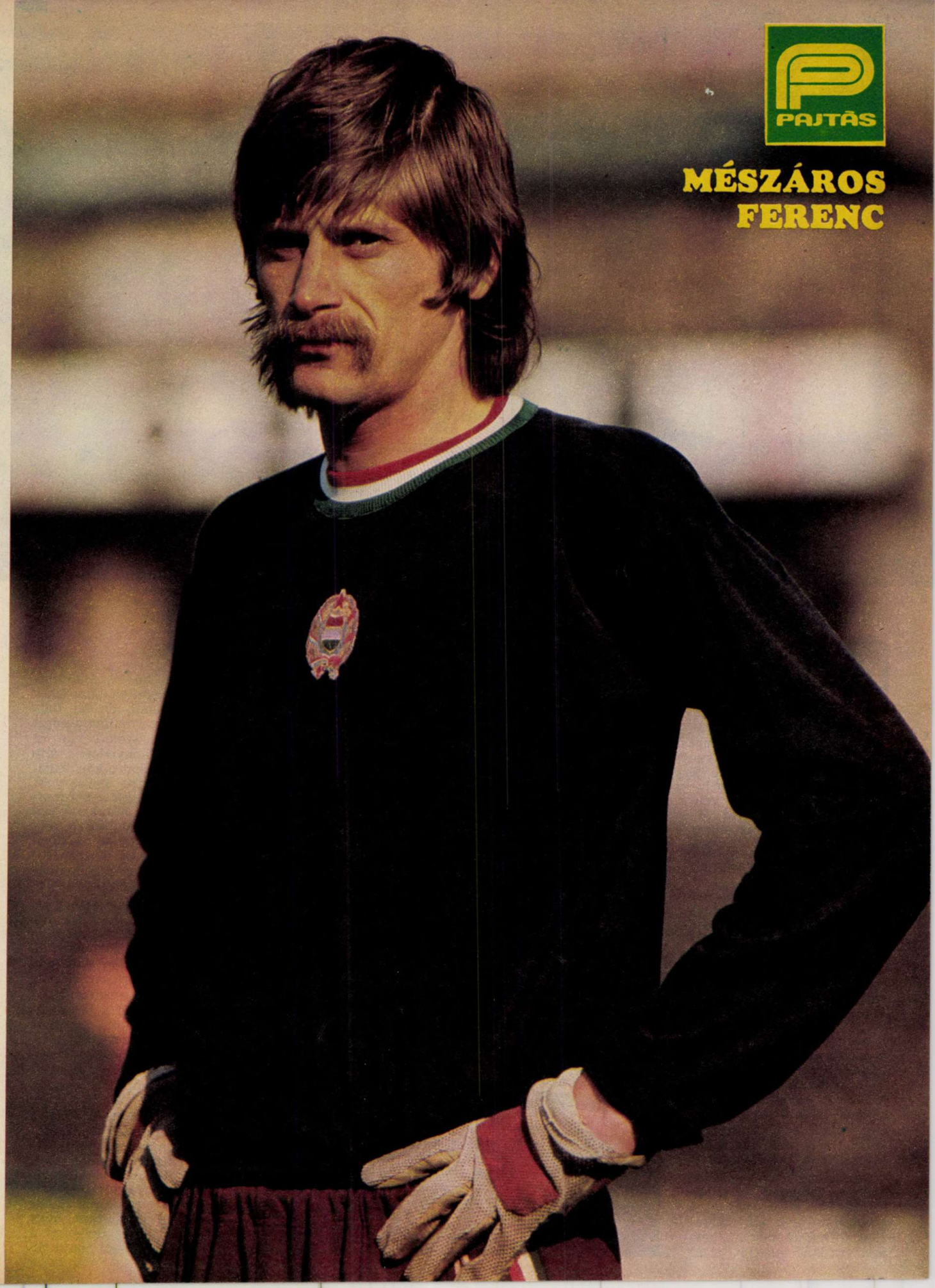
PAJTÁS
MÉSZÁROS
FERENC

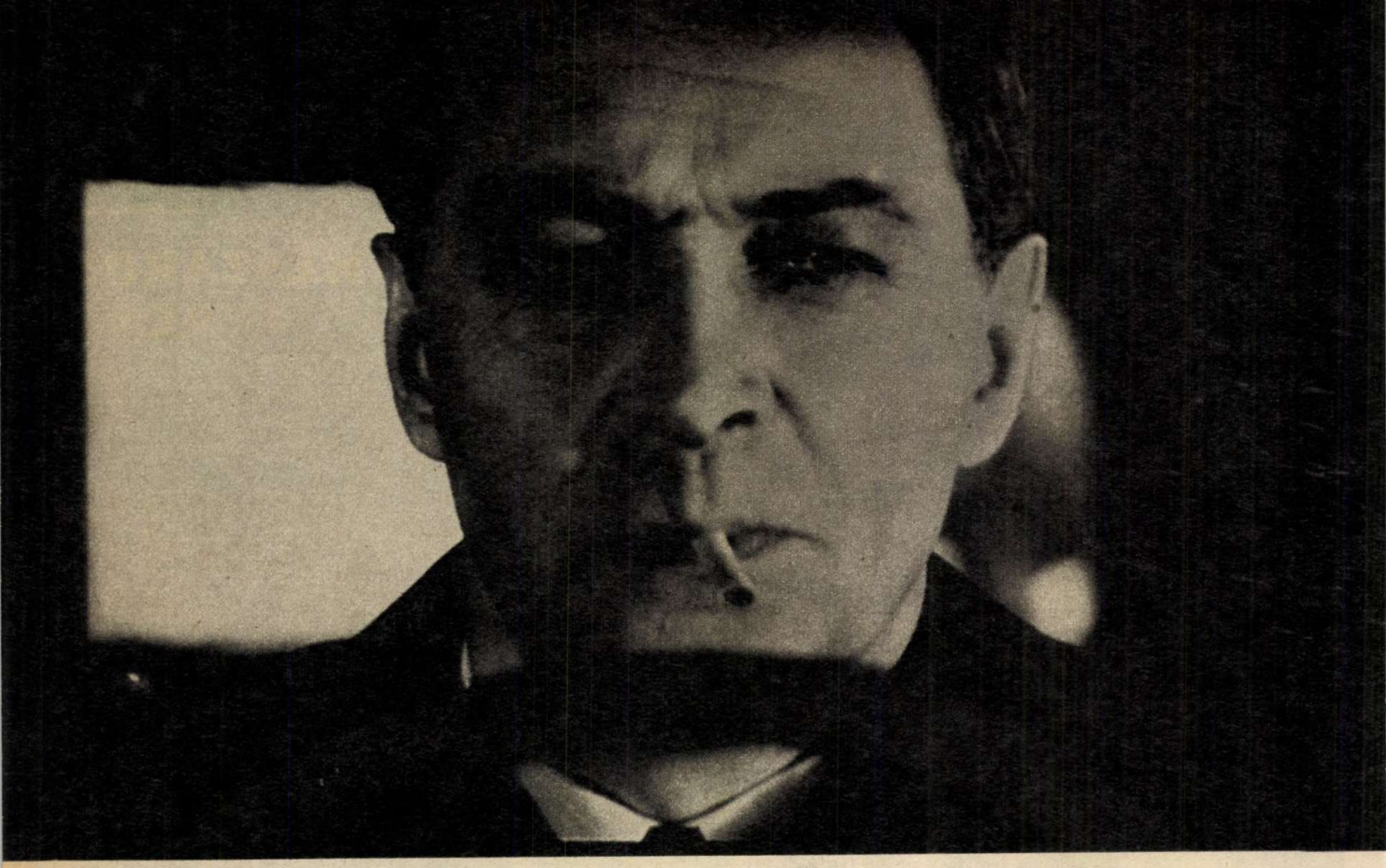

Amikor évekkel ezelőtt Karlovy Varyban beszélgettünk, még maga sem tudta, hogy hamarosan Stirlitz szerepe vár rá egy nagy sikerű tévésorozatban

Néhány évvel ezelőtt hónapokig ő volt a beszédtéma, a sztár. Az a hős, akiért hetenként egyszer este kiürültek az utcák, mert mindenki igyekezett haza, mindenki a képernyő előtt ült, hogy izguljon érte, hogy vele együtt lélegezzen... a lélegzetelállítóan izgalmas történet során.

Mostanában — vasárnap délutánonként — ismét ugyanez a helyzet, hiszen Stirlitz, vagyis Iszajev ezredes visszatért. A televízió, mindannyiunk örömére, felújította „A tavasz 17 pillanata" című szovjet filmsorozatot. Aki már látta, szívesen megnézi újra. Aki akkor még nem nézte meg, az most ismerkedik a vakmerő Stirlitz kalandjaival, a szovjet hírszerzővel, aki a háború utolsó hónapjaiban — a legnagyobb veszélyek közepette — küzdött a fasizmus ellen, mentette az embereket, bogozta a szálakat, hogy mielőbb igazi tavasz, igazi béke legyen.

Stirlitz alakítója — Vjacseszlav Tyihonov — világszerte ismert és népszerű szovjet művész, aki mesterien formálta meg a „kétarcú" főhős alakját. Tud

kimért és hűvös, fondorlatos és kegyetlen „horogkeresztes" lenni, de mi tudjuk, hogy hallgatagsága, összehúzott szemöldöke és vonallá vékonyodott szája milyen titkokat takar. Részletről részletre, egyre jobban beláthatunk a borotvaélen táncoló, minden percben a halállal játszó hírszerző életébe, aki közben oly otthonosan mozog Göring, Himmler és Schellenberg társaságában.

Évekkel ezelőtt személyesen találkoztam Karlovy Varyban, a filmfesztiválon, Vjacseszlav Tyihonovval. Akkor még maga sem tudta, hogy hamarosan Stirlitz alakjának megformálása vár rá, de amit a beszélgetésen elmondott, az már utalt erre a szerepére is:

— Moszkva mellett egy kis faluban, Pavlov Poszadban születtem. Már gyerekfejjel arról ábrándoztam, hogy romantikus és férfias dolgokat fogok véghezvinni. Ebben nincs semmi különös, hiszen minden gyerek, különösen akkor, ha fiú, ilyen vágyakat melenget. Igen ám, de azt akkor még nem tudhattam, hogy ezeket a hősies dolgokat a filmvásznon élem majd át.

Stirlitz=Iszajev=Tyihonov

KÉREM EGY PILLANATRA...

Jelenet a filmből: Stirlitz a minden hájjal megkent, ravasz Müllerrel beszélget, aki figyelteti minden lépését...

— Tehát elégedett?

— Vágyaim teljesülésével igen, de önmagammal mindig elégedetlen vagyok, s ezért nem szeretem újra megnézni régi filmjeimet.

— Mi volt az első filmszerepe?

— Kezdjük talán ott, hogy a filmfőiskolán Tamara Makarova és Szergej Geraszimov tanítványa voltam, s olyan osztálytársakkal jártam együtt, mint Inna Makarova vagy Szergej Bondarcsuk. Elsőévesek voltunk, amikor 1948-ban Geraszimov hozzákezdett „Az ifjú gárda" forgatásához, s a fiatal szereplőket közülünk válogatta.

— Mire emlékszik a forgatás eseményeiből?

— Ez a filmszereplés számunkra egyaránt jelentett gyönyörűséget és borzalmas, kínzó fájdalmakat! Gyönyörűség volt maga a tény, hogy először állhattunk a felvevőgép előtt, s borzalom volt a film története, az igaz szerepek, amelyeket el kellett játszanunk. Krasznodonban, az események valódi színhelyén forgattunk, s azoknál a családoknál laktunk, akiknek megkínzott és megölt fiait és lányait a filmvásznon mi keltettük életre... A háború élményei még nagyon közeliek voltak, a sebek még nagyon fájtak, s mi, szinte még gyerekfejjel, újra átéltük azokat. Az ifjú gárda komszomolistáit például a németek levitték a bányába és szénnel betemették őket. Minket ugyanúgy levittek és betemettek, s a fullasztó szénpor ízét még ma is érzem a számban! Azóta már több tucatnyi filmet forgattam, de ezt sosem felejtem el...

— Filmjeinek sorából kiemelkedik a Bondarcsuk rendezte „Háború és béke". Ebben Bondarcsuk alakította Pierre Bezuhovot, ön pedig Andrej Bolkonszkij herceget...

— Örülök, hogy ilyen jól emlékszik a filmre, de látja, például ezt a szerepet szívesen eljátszanám újra, s egészen másként, mint akkor. Tolsztoj világa egyébként mindig is közel állt hozzám, s abban is „rokonlelkek" vagyunk a nagy orosz íróval, hogy rajongunk a természetért. Minden szabad percemben halászni mennék, vagy beülök a kocsimba, s elindulok csavarogni. Járom az erdőket, nagyokat sétálok, leheveredek a mezőn. Nyugodt természetű ember vagyok, csak egyfajta nyugtalanság hajt, hogy mindig új tájakat ismerjek meg.

— És a népszerűség?

— Amíg fiatal voltam, szívesen fürödtem a népszerűségben, de most már futok előle, hiszen sokszor arra sem jut időm, hogy nagy fiammal és kislányommal beszélgessek. De nem panaszkodom, hiszen örülök, hogy egymás után kapom a jobbnál jobb szerepeket, s remélem, hogy még sok szép feladat vár rám...

Igaza volt! Azóta is egyre-másra következtek filmjei, s közülük az egyik legsikeresebb éppen „A tavasz 17 pillanata", Stirlitz alakjának megformálása.

És mi ismét ott ülünk a képernyő előtt, odaszegezetten és izgalomtól kipirultan. Stirlitz — vagyis Iszajev ezredes — titkos ügyének, igaz küldetésének szurkolunk!

S. Á.

NYOLCADIKOSOK, FIGYELEM!

Gyertek a Magyar Hajó- és Darugyárba szakmát tanulni!

Szerkezeti lakatos, csőszerelő, gépszerelő, ácsállványozó, hegesztő, gépiforgácsoló (esztergályos), villanyszerelő, öntő szakmák között választhattok. A képzési idő: 3 év.

Amíg tanulsz, biztosítva van: kollégiumi elhelyezés, korszerűen felszerelt tanműhely, tanulmányi ösztöndíjon felül, szakmától függően 250–500 Ft-ig társadalmi ösztöndíj, napi 3 Ft térítésért ebéd, nyereségrészesedés, üdülés balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőség vállalatunk nyolc sportszakosztályában.

Szakmunkásvizsga után továbbtanulási lehetőség, munkába álláskor 1500–2000 Ft juttatás, modern munkásszálloda, jó kereseti lehetőség.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

MHD központi oktatási osztály, Budapest, Váci út 202. – 1904 Telefon: 401-562

MHD Tiszafüredi Gyáregység Tiszafüred, Telefon: 53.

MHD Balatonfüredi Gyáregység, Balatonfüred, Telefon: 525.

MHD Váci Gyáregység, Vác, Derecske dülő, Telefon: 223.

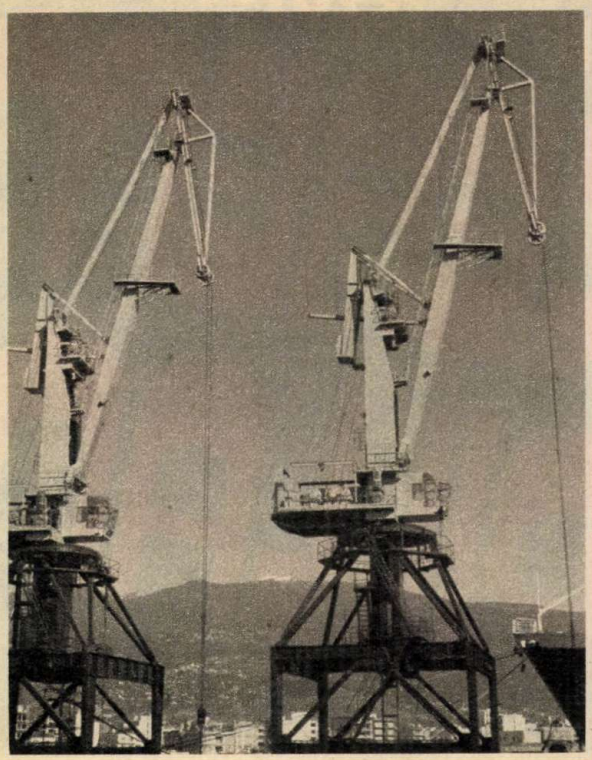

VÁLASSZ EGY JÓ KÖNYVET!

A felsorolt kötetek egyenként is megrendelhetők a kitöltött, kivágott és címünkre borítékban beküldött hirdetés alapján. Postán utánvéttel szállítunk, 400 Ft felett négyhavi, 600 Ft felett hathavi részletfizetési kedvezményt adunk, a 3 %-os kezelési és portóköltséget felszámítjuk.

... pld. Antalffy Gyula: ÉDES HAZÁNK — — — — 35,—
... pld. Csukás István: AZ ÉN JÁTÉKOSKÖNYVEM — 33,—
... pld. Kornyej Csukovszkij: AZ EZÜSTCÍMER — — 14,—
... pld. Dala László: MIT MESÉLNEK A HEGYEK? Mit mesél a természet sorozat — — — — — — 26,—
... pld. Alekszandr Fagyejev: AZ IFJÚ GÁRDA — — 33,—
... pld. Gárdonyi Géza: A LÁTHATATLAN EMBER — 26,—
... pld. Hédervári Péter: MI ÚJSÁG A FÖLDÖN? Természetbúvárok könyvespolca sorozat — — 39,—
... pld. Jókai Mór: A KŐSZÍVŰ EMBER FIAI — — — 39,—
... pld. Z. Kosidowski: ARANYKÖNNYEK KIRÁLYSÁGA — — — — — — — — — 38,—
... pld. Lantos Ferenc: ROKONVILÁGOK Természetről és művészetről gyerekeknek — 33,—
... pld. Karl May: AZ INKA ÖRÖKSÉGE — — — — 39,—
... pld. Karl May: A MEDVEÖLŐ FIA — — — — — 30,—
... pld. Mezei Éva: JÁTSSZUNK SZÍNHÁZAT! — — 21,—
... pld. Móra Ferenc: IGAZLÁTÓK — — — — — — 25,—
... pld. Móricz Zsigmond: LÉGY JÓ MINDHALÁLIG 27,—
... pld. Pető Gábor Pál—Szabadváry Ferenc: A KÉMIA NAGY PILLANATAI. Természetbúvárok könyvespolca sorozat — — 39,—
... pld. Borisz Polejov: EGY IGAZ EMBER — — — 32,—
... pld. Laimonis PURS: LÁNGOLÓ VÁR — — — — 24,—
... pld. Révay József: RAEVIUS EZREDES UTAZÁSA 21,—
... pld. Szántó György: A HÁROM VASKORONA Népmondák — — — — — — — — — — 28,—
... pld. Takáts Sándor: BAJVÍVÓ MAGYAROK Képek a török világból — — — — — — — — 42,—
... pld. Tömörkény István: KÉT LÓ BITANGSÁGBAN Elbeszélések. Mókus könyvek sorozat — — — 29,—
... pld. Nyikolaj Tyihonov: SZOKATLAN BARÁTSÁGOK Mit mesél a természet sorozat — — — — — 30,—

... pld. Vámos Magda: ÍGY ÉLT DARWIN Így élet ... sorozat — — — — — — — — — 20,—
... pld. Jules Verne: AZ ACÉLVÁROS TITKA. — A BÉGUM 500 MILLIÓJA — — — — — — — — 16,—

Tekintettel a korlátozott példányszámokra a rendeléseket beérkezési sorrendben teljesítjük.

Címünk: Állami Könyvterjesztő Vállalat részletkönyvszolgálat Budapest, Pf. 103. 1364

A megrendelő olvasható aláírása: .....

.....

Pontos címe (irányítószámmal): .....

.....

Részletfizetésnél:

Anyja neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Személyi ig. száma: .....

KATKÓ ISTVÁN:

Telefon-papa

(10.)

HOGYAN AKARTAK LESZOKTATNI A TELEFONÁLÁSRÓL?

Néhány hétig szokatlan nyugalom volt otthon. A papa és a mami szinte lábujjhegyen jártak a lakásban, elhalmoztak figyelmességükkel, még akkor sem korholtak, amikor véletlenül összetörtem a lila virágos porcelán teáskancsót, amit még nászajándékba kaptak Etel nénitől.

Vártam, hogy újra elkezdenek faggatózni Stefcsik bácsiról, de úgy tettek, mintha a világon sem lenne. Hallgatásuk úgy boszszantott, hogy néha mármár a nyelvem hegyén volt a nyugalmazott órásmester neve; majdnem elárultam szüleimnek titkomat. Pedig könnyen kideríthették volna személyét, ha elküldik levelét egy írásszakértőnek. Így szokta csinálni a rendőrség is, ahogyan azt a Kék fényben látjuk.

Stefcsik bácsi váltig állította, hogy nem ő volt az a jótevő, aki levelet írt a szüleimnek.

— Hogyan tudnék én szépen cirkalmazott levelet megírni, amikor a kezem már reszketős. Az órák javítását is azért kellett abbahagynom, mert az ujjaim már nehezen engedelmeskednek.

Ez valószínűnek tűnt.

De akkor ki volt a tettes?

Soha nem tudtam meg.

A szélcsend mindig a vihar előjele. Sejtettem, hogy szüleim tapintatos viselkedése nem tart örökké. Amikor a következő hónapban megérkezett a telefonszámla, a papa, beszüntetve a békeállapotot, rákvörösen rontott be a szobába.

— Most aztán véget ér a türelmem! Nézd meg, hogy a drágalátos fiacskád mennyi pénzt telefonozott el! Nem azért dolgozunk, hogy a nehezen megkeresett fizetést a postának utaljuk át Andris beszélgetéseire.

Mami forgatta kezében a számlát.

— Hűha! Háromszázhúsz forint... Tudod, hogy mi mindent lehetne venni ezért a pénzért?!

Szemrehányó tekintetük súlya alatt dadogtam:

— É-é-én nem be-e-eszéltem olyan sokat.

Mami a pártomra állt

— Lehetséges, hogy tévedtek a számlázással a telefonközpontban. Sokan írnak erről panaszos levelet az újságoknak.

A papa egy pillanatra eltűnődött, majd legyintett.

— Nem vagyok benne biztos, hogy ki itt a ludas. A telefon nem arra való, hogy végtelen trécseléseket folytassunk... Ha még egyszer hozzányúlsz a telefonhoz, ellátom a bajodat!

— Ne heveskedj! — mondta a mami. — Inkább gondoljunk a megoldásra.

Először azt találták ki, hogy ezentúl mindenki felírja egy füzetbe, hogy hányszor telefonál.

Úgy látszik, mégsem bíztak bennem, mert néhány nap múlva a mami egy kicsi lakatot tett a tárcsára.

— Mi tudunk hívni téged, ha szól a csengő, felveszed. Te pedig mostantól fogva akkor telefonálsz, ha már hazaérkeztünk. Szólsz, s akkor kinyitjuk a lakatocskát.

A papa megdicsérte a mamit ezért a jó ötletért. Anyu azonban elhárította a dicséretet. Azt mondta, hogy ezt az ő főnöke találta ki, mert ezentúl a laboratóriumban egy forintot kell bedobni egy dobozba, akkor kapják meg a lakatkulkor kapják meg a kulcsot.

Az iskolából hazajövet, a téri sarkán álló telefonfülkéből hívtam fel Stefcsik bácsit. De ez egészen más volt. Alig hallottuk egymás hangját, mert folyton zúgott valami, úgy éreztem, mintha egy nagy fazekat borítottam volna a fejemre és úgy próbálnék beszélgetni.

— Honnan a csudából jelentkezel? — kérdezte a nyugalmazott órásmester. — Az Északi-sarkról hívsz interurbán?

— Nem. Csak innen a sarokról.

— Csak nem romlott el az otthoni készüléketek?

— De igen. Lakatot tettek rá.

Stefcsik bácsi eleinte nem értette, hogyan kerül lakat a telefonra, majd amikor elmagyaráztam neki az ötlet lényegét, kuncogott.

— Eltévesztették annak a lakatnak a helyét... A szádat kellett volna lelakatolni.

— Azt nem lehet — válaszoltam komolyan. — Akkor nem tudnék az iskolában felelni.

— Ez igaz — ismerte be Stefcsik bácsi, majd vigasztalni kezdett. — Nincs semmi baj. Amikor hazaérkeztél, s ráérő időd van, akkor kijössz az erkélyre és integetsz nekem. Akkor én majd felhívom a ti számotokat.

Így is történt.

A szüleim csodálkoztak, amiért egyszer sem kértem el tőlük a lakatocska kulcsát. A mama így biztatott:

— Nyugodtan hívhatod az ismerősödet.

— Nem akarom.

Felvonta a szemöldökét.

— Te azt hiszed, hogy kihallgatunk téged? Nem bízol bennünk?!

Hallgattam.

A papa bezzeg rászállt a telefonra, sorba hívta a barátait, a maminak veszekednie kellett vele, hogy jöjjön vacsorázni, mert kihűl az étel.

Hanem a lakat hamarosan lekerült a készülékről.

Egyik nap becsöngetett hozzánk a szomszédunk és nagyon izgatott volt.

— Azt mondják, nektek van telefonotok. A mentőket szeretném felhívni. A feleségem rosszul lett.

Megvakartam a fejem.

— Telefonunk az van, de nem lehet használni, mert a szüleim lelakatolták.

Úgy nézett rám a szomszéd bácsi, mintha megkergültem volna.

— Ki hallott ilyet!?

Bár nagyon sietett, egy pillanatra bejött a szobába, hogy meggyőződjön arról, nem lódítottam-e.

— Nahát! — csóválta meg a fejét és rohant le az utcai telefonhoz.

(Folytatjuk)

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

HA MÉG NEM DÖNTÖTTÉL...

... arról, hogy milyen szakmát tanulj, akkor fogadd meg tanácsunkat, jelentkezz TEXTILKIKÉSZÍTŐ szakmunkástanulónak.

E szép szakma egyik ágát, a textilfestő és -kikészítő szakmát egyaránt ajánljuk lányoknak és fiúknak, másik ágát, a textilnyomó szakmát pedig csak fiúknak.

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja havonta 160—600,— Ft, társadalmi ösztöndíja 450—500,— Ft között van. Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk. Az elméleti oktatás Budapest egyik legszebb, legkorszerűbb szakmunkásképző intézetében, a gyakorlati oktatás részben tanműhelyben, részben a vállalat gyáraiban történik.

I. éves tanulóink 1500,— Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes — színes képekkel illusztrált — tájékoztatót küldünk:

jelentkezni, érdeklődni lehet:

Pamutnyomóipari Vállalat
személyzeti és oktatási főosztály
Budapest III., Fényes Adolf u.
19—21. — 1036
Telefon: 687-834

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PNYV KELENFÖLDI TEXTILGYÁR az 1982/83-as tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat fonó, szövő, kötő, fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő, kötő- és varrógépműszerész szakmunkástanulónak 16 éves korig.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS! Tanulmányi idő: 3 év.

ÖSZTÖNDÍJ: A tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően fonó- és szövőtanulónak 350—700 Ft, kötő, textilipari gépszerelő és kötőgépműszerész tanulónak 150—550 Ft havonta.

JUTTATÁSOK:

fonó-szövő és kötőtanulóknak:
az ösztöndíjon kívül havi 450—500 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk, a nyári szünidőre is.
Teljes ellátás (napi háromszori étkezés) munkaszüneti napokon is napi 7 Ft térítésért.
Lányok részére szakmunkástanuló otthonunkban, fiúk részére kollégiumban biztosítunk elhelyezést.
III. éves tanulóinknak 90%-os teljesítménybért adunk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN: a kereseti lehetőség 3500—4500 Ft között van.
Leányotthonunkban vidékiek elhelyezését biztosítjuk, továbbtanulásra lehetőség van. Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban. Érdeklődők részére üzemlátogatást biztosítunk.

Cím: PNYV KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
személyzeti-oktatási osztály
Budapest XI.,
Budafoki út 111—113 – 1117.
Telefon: 868-955/191 mellék.

TEXTILFESTŐ LEHETSZ!

Jó kereseti lehetőséget biztosító szakmákat ajánlunk a 8. osztályt végzett leányok és fiúk részére, 16 éves korig. Lányokat felveszünk fonó és szövő szakmára, fiúkat textilgépszerelői, textilfestői és -kikészítő szakmára.

Felvételi vizsga nincs. Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások:

— leányok részére: tanulmányi eredménytől függően 350—750 Ft-ig ösztöndíjat, havonta 500 Ft társadalmi ösztöndíjat,

— fiúk részére: tanulmányi eredménytől függően 160—600 Ft-ig ösztöndíjat, havonta 250 Ft társadalmi ösztöndíjat,

fiúk és lányok részére egyaránt: kollégiumi elhelyezést térítés nélkül, az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére ebédet 3 Ft-os térítés ellenében biztosítunk.

Azonkívül munkaruhát, évente kétszer kedvezményes vásárlást a vállalat termékeiből, III. évben tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk.

A III. évben a tanulók 90%-os teljesítménybérben dolgoznak, a szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 10%-os szakmunkáspótlékkal 3000—4000 Ft-ig terjed.

Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk az üzemi szakközépiskolánkban. Részletes tájékoztatónkat kérésedre postafordultával megküldjük.

A „továbbtanulási jelentkezési lapra" kérjük írd rá, hogy fonó, szövő, textilgépszerelő, vagy textilfestő és -kikészítő szakmára jelentkezel a Kőbányai Textilművekhez.

A jelentkezési lapot kérjük, hogy a Kőbányai Textilművek személyzeti és oktatási osztályára – Budapest X., Gyömrői u. 90. – 1103 – címre küldd.

Várjuk jelentkezésedet!

TÍZ SZAKMA KÖZÜL VÁLASZTHATSZ!

Ács-állványozó, kőműves, villanyszerelő, bádogos-tetőfedő, vas- és fémszerkezeti lakatos, hidegburkoló, fapadlózó-műanyagburkoló, épületasztalos, szobafestő-mázoló, víz-gáz-központifűtés-szerelő szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14–17-ik életévüket 1982-ben betöltik és az általános iskolát elvégezték, illetve, akik jelenleg a 8. osztály tanulói.

Vidékieknek a tanulmányi időre térítésmentesen tanulóotthont, napi 3,– Ft ellenében teljes ellátást, tanulmányaikhoz szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget adunk.

Továbbá rendszeres kedvezményes hazautazást, munkaruhát, ösztöndíjat egyes szakmákban ösztöndíj-kiegészítést, valamint KŐMŰVES, ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ IPARI TANULÓNAK 500,– Ft, a többi szakmában 250,– Ft társadalmi ösztöndíjat biztosítunk, amit szerződésben rögzítünk.

Különböző sportolási és kulturális programmal tölthetik szabad idejüket a fiatalok.

Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

Pontos címünk:
Fővárosi 3. sz. Építőipari Vállalat szakoktatási csoport
Budapest XIII., Lehel út 10/a.
Telefon: 494-300/121. mellék

ANGYALFÖLD HÍV

1982—83-as tanévre a 14. életévet betöltött és általános iskolát végzett lányokat szövőnek, fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmákra beiskolázunk ipari tanulónak.

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások: villanyszerelő, műszerész szakmákban 250 Ft, a többi szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék. Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A szakmunkásvizsga letétele után a kereset: szövő munkakörben 5% szakmunkáspótlékkal 3300—5000 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, péntek és szombat kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig.

Cím: PATEX Angyalföldi Szövőgyár
személyzeti osztály
Budapest XIII., Fáy utca 81—83. 1135

NYOLCADIK OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat a tanulók és dolgozóink megelégedésére. A szakmunkásképző háromméves, amely a fonómunka minden gépére szakmunkás-képesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás szeptember 1-től indul. Felvételi vizsga nincs!
Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsga letételéhez segítséget nyújtanak.
Juttatások:

— **teljes ellátás** (napi háromszori étkezés) napi 5,— Ft térítésért.

Kivétel nélkül ingyenes a három tanév teljes idejére:

— **leányotthonban történő elhelyezés,**
— **tankönyvek, tanszerek**
— **munkaruha, fejkendő, munkacipő, iskolaköpeny.**

Ezen felül megilleti a tanulót:

— **tanulmányi ösztöndíj: havi 350—720 forint** (a tanulmányi eredménytől függően) — **szociális ösztöndíj: havi 500,— Ft**

A szakmunkásvizsga letétele után a kereset **3200—4400 forint** között van.
Részletes tájékoztatónkat kérésedre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra kérjük, ezt írd:

„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR

A jelentkezési lapot kérjük, hogy PFV Lőrinci Gyár személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Gyömrői út 85–91. 1183 címre küldd.
Várjuk a jelentkezéseket!

Csevegő

LÁNYOK ROVATA

JELIGÉRE ELMONDHATOD

SZETTÖRT ÜVEGSZÍV: (Idáig hallatszik a csörömpölése!) Nem szerelem az, amiről írsz. A katona a vonaton szép lehet, rokonszenves, kedves... Ahogy írod. De annyira nem ismerhetted meg — hiszen egy szót sem váltottatok egymással —, hogy ezután már csak őt várod. Nem tudod a nevét, a címét, hová futsz utána? Közben e miatt a „délibáb" miatt tönkreteszel egy-két jó barátságot. **NÉGYLEVELŰ LÓHERE:** Beleszerettetek barátnőddel két fiúba, akikről annyit tudtok, hogy lila és piros kempingkerékpárral száguldoznak a lakótelepen. Az a bánatotok, hogy a fiúk egyelőre inkább a kerékpárokba szerelmesek. Fogalmam sincs, hogyan terelhetnétek magatokra a figyelmet. Még azt sem tanácsolhatom, hogy legyetek kerékpárok, hiszen az csak igen komplikált műtét útján lehetséges. **CSAK MESSZE ITTHONRÓL:** Szomorú a leveled. Még intézetbe is szívesen mennél, csak otthon ne kelljen lenned. Írj bővebben, s talán a címedet is, mert így aztán nem tudunk tanácsot adni! Lehetetlen, hogy szüleid sehova, egy órára sem engednek! Nem tettél te valami rossz fát a tűzre? **SZÍVFÁJDALOM:** Már sokszor írtam, hogy a lányok ne valljanak szerelmet! Most az 1., a 3. és a 4. lány jól megjárta! Jobb, hogy megkapták a vallomásra az elutasító feleletet? Semmi női büszkeség? Nem kell futni a fiúk után, lányok! **X. Y. Z.:** Csaj, srác, almás, hülye stb. Ez a leveled maximális szókincse. Gratulálok! Nem is csodálom, hogy nem válaszolt az a fiú! **TATA:** A keresztanyád lábat mosott a tatai tóban, a többi rokonod nevetett, beszélgetett, amikor arra jött egy biciklis fiú. Te beleszerettél azonnal. Nos hát: jelentkezzen az a fiú! Legyen meg a kívánságod, ám, ha nem jelentkezik, mosom kezei... azazhogy a lábamat. **KÓCOS:** Hogy milyen? Sokszor jár az eszünkben, reggeltől estig. Ha szépet látunk, azt gondoljuk, de jó lenne, ha ő is látná, ha finom falatot eszünk: de szívesen megfelezném vele! Szeretnénk valami olyat tenni, hogy csodáljon bennünket az a fiú. A legtöbb lány sokkal többet tanul, mint máskor, ám esetleg kevesebb marad meg belőle a fejében. Csendesebb, álmodozóbb, otthon, iskolában, mindenhol! És aki ilyen, azt még jobban megszeretik. Erre gondoltál?

FILCKUKAC ÉS FALIMACI

Színes filchulladékból vágj ki 35 darab 5 cm átmérőjű és 15 db fokozatosan kisebbedő (1,5 cm legyen a legkisebb) korongot. Vastag hímzőfonalra – zsákvarrótűvel – lazán fűzd fel úgy, hogy egy-egy korong közé két darab kisméretű inggomb kerüljön. A felfűzést a farkánál kezdd, s a fonal olyan hosszú legyen, hogy jusson belőle a fej felvarrására is.

A kukac feje kinőtt gyerekzokni orrrészéből készül. A 6–7 cm hosszúságban levágott zoknidarabot vattával vagy habszivacs-hulladékkal tömd ki jó szorosra, majd a nyílást tűvel-cérnával húzd össze úgy, hogy labda formát kapj.

Az „arcát" a minta szerint készísd el, majd a kész fejet öltögesd a maradék cérnával az első (nagy) filckoronghoz.

Még néhány tanács: Az inggombok lehetőleg fehérek, a filckorongok pedig minél tarkábbak, élénkebb színűek legyenek.

KÖTÉNY

Kedves, praktikus ajándékot készíthetsz régi, kinőtt ruhádból, vagy másfél méter újonnan vásárolt kartonanyagból. Rajzunk jól mutatja, hogy nincs a szabásban semmi ördöngösség. Az anyagot összehajtod és a nyakrésznél kivágod. Az anyagot elütő színű anyaggal körülszegeed (a nyakrészt is), ha nincs varrógépetek, akkor kicsit behajtva körülhorgolod vagy pelenkaöltéssel végigvarrod. Ezután már csak az a dolgod, hogy a derékrészre négy kötőt varrj, amelyet oldalt masnira kötsz. Tehetsz rá zsebet is. Ha régi kinőtt ruhákat használsz fel, nem baj ám, ha a kötény eleje más színű, mint a háta! Csak a szegőrész legyen egyforma! Ha nagyon kevés anyagod van, a mellékelt minta szerint négyszöget szabsz az anyagból, két helyen hajts rá parányi rakást és azután tedd rá a keskeny pántot, amely olyan hosszú legyen, hogy egyben a kötője is legyen a köténynek.

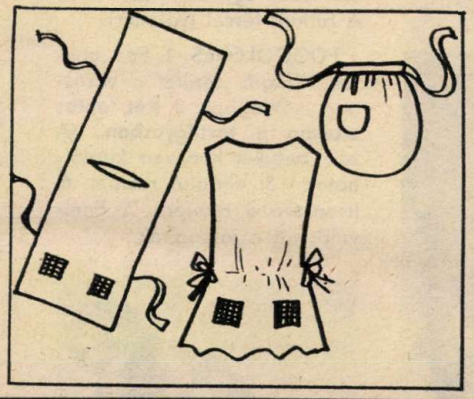

A zsebes falimaci barna, szürke, vagy más sötét színű filcből, vászonból készüljön. A filc önmagában is jó, de a vékonyabb anyaghoz szükséges, hogy kemény papírból vagy furnérlemezből kivágjuk a maci „másolatát". A két formát össze kell ragasztani, ám előbb az anyagra felvarrjuk a színes ruhamaradékból készült zsebeket, szemeket, orrot, szájat. A maci lehet iskolaszerek helye, vagy zoknitartó –, bármi.

Közeleg a karácsony mindkettő jó ajándéknak!

– Csak akkor kísérhetsz haza, ha a többi lány táskáját is hazaviszed

ZSEBKENDŐ

Az utolsó órán Balázs levelet küldött Andreának: „Andi! Megvettem a mozijegyeket. Háromkor várlak a kaputok előtt!"

Már javában peregtek a film kockái, amikor Andi arra lett figyelmes, hogy Balázs szipog mellette, aztán az orrát fújja, végül odasúgja:

— Nincs papírzsebkendőd?

— Nincs! A kabátom zsebében maradt.

— Mondtam ugye, ne tegyük a ruhatárba!

A fiú csak szipogott tovább, Andi pedig egyre idegesebb lett. A filmre is alig tudott figyelni: „Még szerencse, hogy Balázs mellett üres a szék, szegény néző bedilizne a szipogásától — akárcsak én. Ezentúl csak egyedül járok moziba — gondolta dühösen —, hazafelé majd jól megmondom neki a véleményemet. Tulajdonképpen magam is eltalálok a suliba, minek kísérget folyton?! A lányok is csúfolnak, hogy egy kis taknyossal barátkozom, majdnem három hónappal fiatalabb nálam! Igazuk van, ebből elég!"

Andi még dohogott magában egy ideig, de figyelme hamar az izgalmas filmre terelődött. A történet szomorú vége pedig annyira meghatotta, hogy elpityeredett és ő is szipogni kezdett.

A ruhatárnál Andi előkapta a zsebkendőt, s míg alaposan „kitrombitálták" magukat, már arról beszélgettek, hogy a jövő héten milyen filmet néznek meg együtt.

R. K.

AZ ELSŐ PALACSINTA

NEKED NINCS?

Nekem van aranyhörcsögöm. Zsemleszínű, talán még annál is világosabb. Először akváriumból átalakított lakosztályt készítettünk neki, aztán egyre gyakrabban engedtük sétálgatni a lakásban. Tudjuk, hogy a sajt a kedvence, hogy a dzsessz-zenét nem szereti, mert hallatára riadtan húzódik a sarokba... Egyszer eltűnt, hiába szólongattuk. A tojástartóban találtunk rá, összekuporodva foglalta el egy tojás helyét. Ha nem lenne fekete, csillogó gombszeme, talán fel is törtük volna tojás helyett. No, ez a feltörés csak tréfa, mindenesetre sok vidám történet szereplője az aranyhörcsögöm.

Neked nincs? Ha van, szívesen fogadnánk tőled egy vidám aranyhörcsög-történetet.

MI LESZEL?

A nyolcadikosok pályaválasztásához adunk néhány rejtvényes ötletet. Reméljük, hogy nemcsak szórakoztató, hanem hasznos is lesz e két oldal végig-töprengése.

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók – már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: november 16. (Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397.)

TÖPRENGŐ

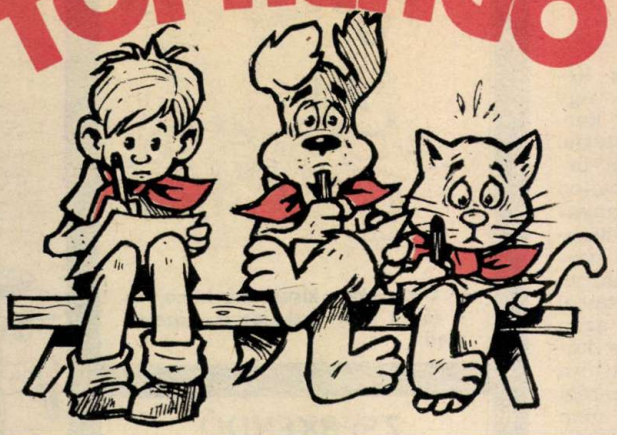

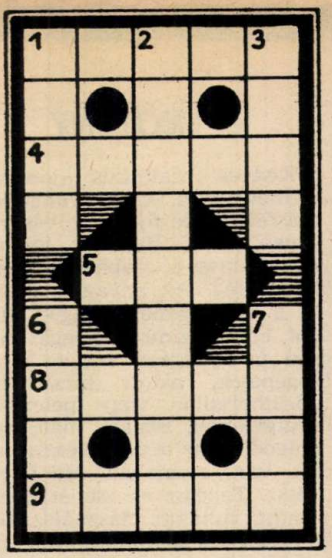

EGYPERCES KERESZTREJTVÉNY. A függőleges 2-es sor megfejtését kell beküldened.

VÍZSZINTES. 1. Arculütés. 4. Az egyik Beatles-tag (Starr) 5. Csapadék. 8. Az edényből egy kis vizet... 9. A ruhára fércel (valamit).

FÜGGŐLEGES. 1. Fás, bokros, virágos terület a városban, községben. 2. **Két fontos szakma a textilgyárban.** (A zárt betűket könnyen kitalálhatod.) 3. Világító reklám. 6. Ilyen szó a terefere. 7. Ennivalót ad a jószágnak.

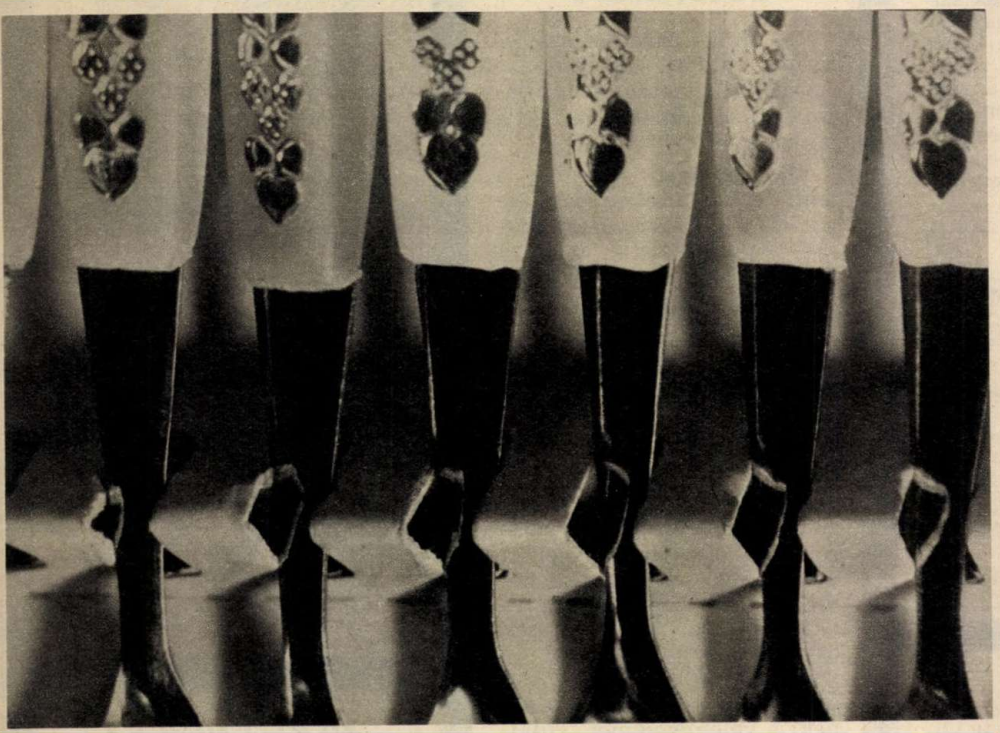

MI EZ? Döntsd el, hogy milyen tárgyak vannak becsomagolva! 1. fogkefék, X. feketés kanalak, 2. játékkardok.

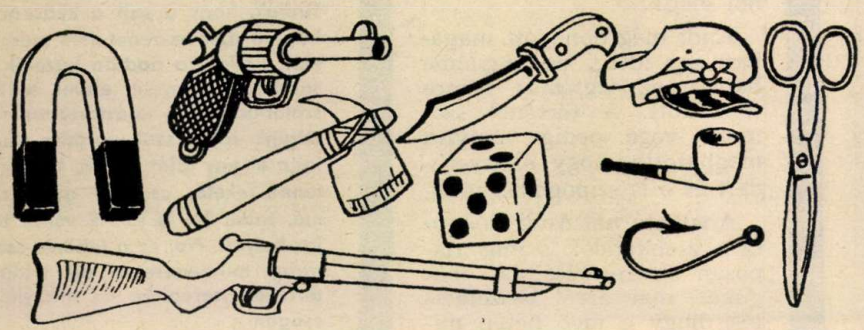

EMLÉKEZETBŐL. Tégy egy próbát! Csak tíz másodpercig nézd ezt a rajzot! Utána takard le és azután körülbelül tíz perc múlva próbáld felsorolni a tíz tárgy nevét.

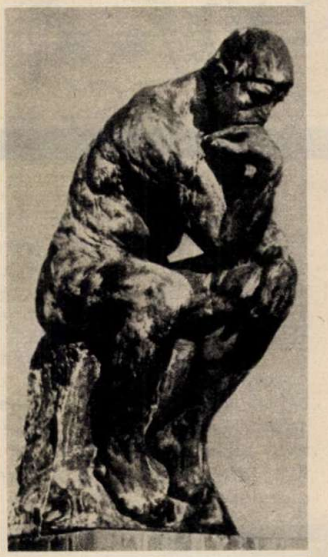

TÖPRENGSZ? Pályaválasztás közben az általános műveltségedet is mérd fel. Ehhez adunk most egy feladatot. Kinek a műve ez a világhírű szoboralkotás, a „Gondolkodó"?

1 Kisfaludi Strobl Zsigmond, X Mestrovics (jugoszláv), 2 Rodin (francia szobrászművész).

KERESD A MESTERSÉGET! Tíz foglalkozást mutat be Kajla. Próbáld meg eltalálni, hogy mi a mestersége! Azután állítsd sorrendbe a szakmákat úgy, hogy mindegyik egy betűvel legyen több, mint az előző. Ezek alapján állapítsd meg a betűk mennyiségét, vagyis a „végeredményt".

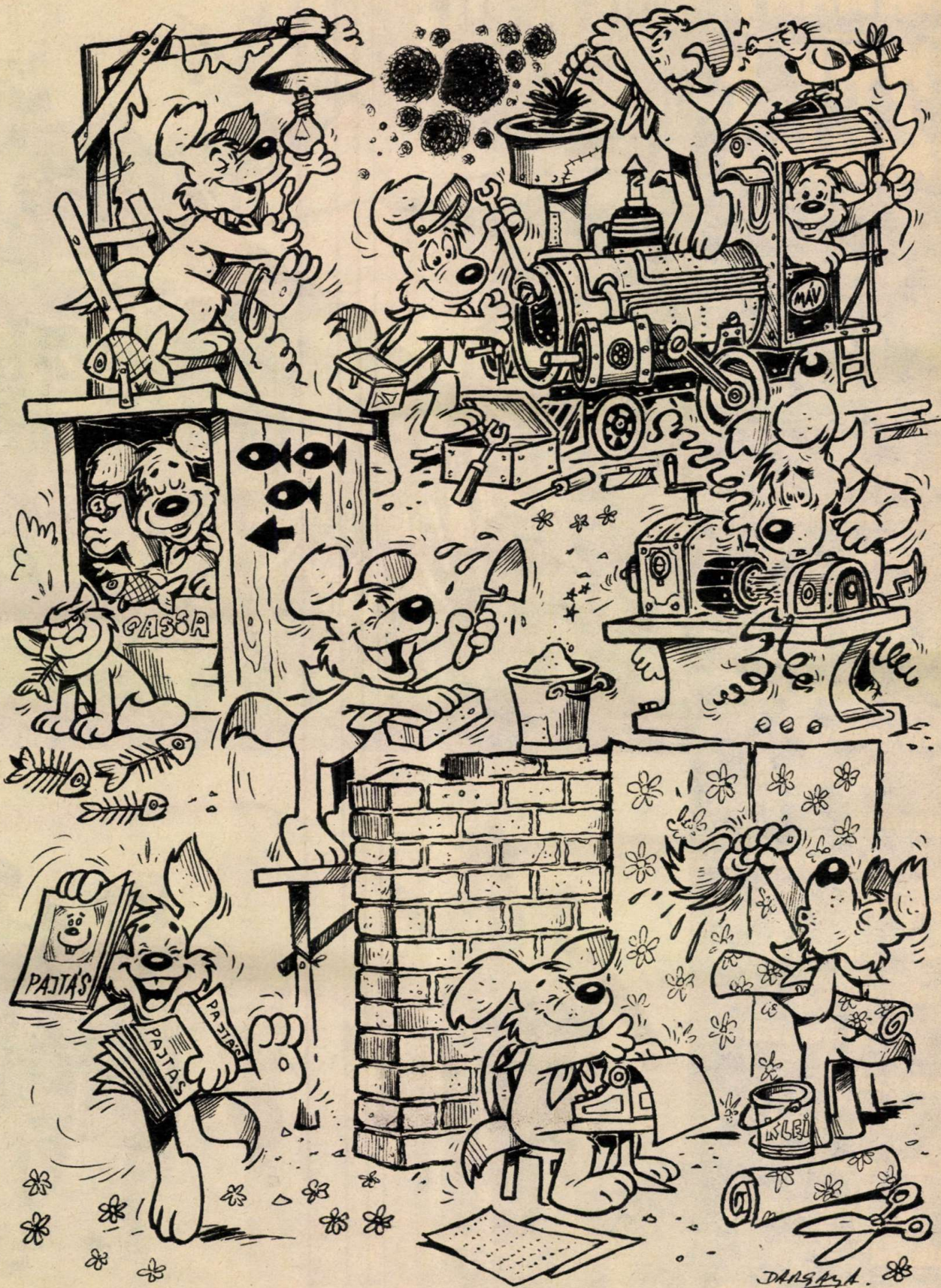

SZIA, SZÉL!

Szia szél...!
Megjöttél?
Hol jártál...?
Vártunk már!
Ide nézz!
Minden kész!
E gyártmányok?
Sárkányok!
Kiszabtuk,
kivágtuk,
festettük,
enyveztük.
Rád vártunk!
Sárkányunk
makacsul
meglapul.
Kapd fel hát!
Tégy csodát!
Általad
feltámad!

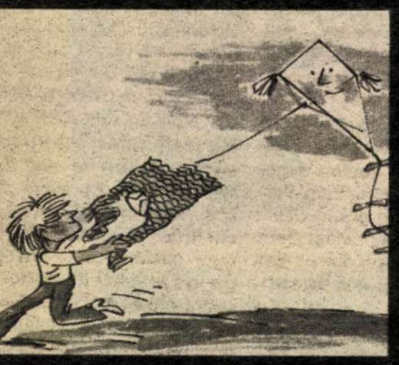

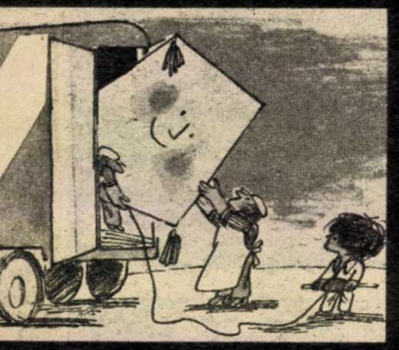

SAKK

Mai feladványunk követelménye: világos indul és két (2) lépésben mattot ad. Érdekessége, hogy két megoldása is van! Adjátok meg tehát mindkét kulcslépést (vagyis azt a két lépést, mely után sötét bármit is húz, a mattot védeni nem tudja.)

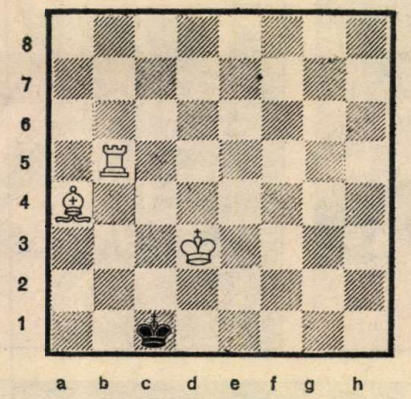

A szeptember 3-i Pajtásban közölt feladvány megoldása: 1. Kf5—g4! Fenyeget 2. Ba4 matt, ha sötét Fd1 sakkadással védekezne, akkor 2. Bc2 ad mattot. Majdnem ugyanígy célhoz vezetne az 1. Kf5—e6 kezdőlépés, mert Fb3 sakk esetén 2. Bc4 adna mattot. De ha sötét 1. —, Fb8—a7-et lép, világos nem tud mattot adni, mert a bástya útját e8 felé saját királya zárja el!

Jutalmat kapnak: Berényi Mónika, Pusztamonostor; Gálik Péter és ifj. Nagy András (mindketten budapestiek).

Földeák Árpád

NYERTESEK

A 23. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Csibi Margit, Budapest XXI., Koskar Mónika, Bp. VI., Kastaly Zsolt, Bp. II., O. Szabó Rita, Bp. XVII., Ági Vass Éva, Kunszentmiklós, Ambrus Andrea, Székesfehérvár, Darányi László, Esztergom, Demeter Edit, Érd, Egresits Sándor, Kópháza, Farkas Csilla, Hatvan, Frecska Zsuzsanna, Balassagyarmat, Gerencsér Judit, Csesztreg, Karner Gábor, Sopron, Raduka Éva, Törökbálint, Sass Tibor, Celldömölk, Spitzmüller Nóra, Felsőzsolca, Székely Andrea, Üllő, Tóth Katalin, Kalocsa, Ulviczki László, Martfű, Volek Piroska, Öskü.

A 26. SZÁM MEGFEJTÉSEI

NÉZD MEG JÓL!: A tanár elment a fodrászhoz és levágatta az oldalszakállát. – TALÁLÓS KÉRDÉSEK: 1. november, december. 2. Amikor kidugja fejét az ablakon. 3. A felhőszakadást. 4. A Tejúton. 5. Pantalló. – MINDEGYIK MÁS: Az első sor első és utolsó téglalapjának van párja. – Mi EZ?: 2. – HOL A SZERSZÁM?: 1–d, 2–a, 3–c, 4–b. – JAJ, DE SZOMJAS!: A 9 vödörbe és 7 kancsóba 55 liter víz fér. – KALAPFORGETEG: 25. – RO-RO: rokonok, oroszok, Marokkó, toporog, versíró. – A POSTÁS: A 4-es számú levél. – I–Á REJTVÉNY: Dán, kád, ti, pi, pá, zár, zil, kis, rák, nád, dák, rim, sár, lám, ás, ig, I. M.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

81.2608 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

PROGRAMOZOTT SZÖRNYETEGEK 2

ÍRTA: CSER GÁBOR. RAJZOLTA: ENDRŐDI ISTVÁN

FOLYTATJUK

HANGOSAN VILLAN A ZONGORA

(CIKKUNK A 14–15. OLDALON)

FOTÓ: GAÁL ZOLTÁN

81/30

XXXVI. ÉVF. • 1981. NOVEMBER 12. • ÁRA: 4 Ft

PAJTÁS

NEM KÖNNYŰ MESTERSÉG AZ ÜVEGCSŐ MEGHAJLÍTÁSA. GYAKORLOTT KÉZ KELL HOZZÁ

Akkor még csak hetedikesek voltak Szecskó Andrisék. Egy alkalommal valamelyikük — talán éppen Pelesz Csaba —, azt hallotta, hogy Mosonyi tanár néninek olyan virágai vannak, amelyeknek nincs sem magjuk, sem spórájuk, nem a földből nőnek ki és talán napfényt sem láttak.

Álmélkodva hallgatták valamennyien. Azt meg végképpen nem akarták elhinni, hogy ezeket a virágokat a tanár néni laboratóriumban állította elő. De hát el kellett hinni, mert a következő tízpercben néhány nyolcadikos azt mondta, hogy ők látták is a különleges virágokat. Sőt mi több: részt is vettek az „életre keltésükben". Mit lehet itt tenni? Ha a nyolcadikosok mondják...

Kálmán Pikó Pistának még az is megfordult a fejében, hogy akkor... a tanár néni, feltaláló! Az is lehetséges, hogy rövidesen az újságokban nagybetűkkel írják ki a nevét, s talán még Állami Díjat is kap érte.

Napok múlva Mosonyi tanárnő fülébe is eljutott a hír és olyan nagyot nevetett, hogy még a könnyei is kicsordultak.

— Ugyan, ugyan! Hogy gondolhattatok ilyet édes gyermekeim?! Én... feltaláló? Egyszerű kísérlet az egész — kezdte magyarázni. — Majd később ti is tanultok róla, hogy a nátrium-szilikát vagy a kálium-szilikát vízben feloldódik, s vízüveg lesz belőle. Nos, ha ezekhez színes kristályokat, mondjuk rézszulfátot, nikkelszulfátot vagy éppen kobaltkloridot teszünk, akkor növényi alakzatok, más szóval: kristálynövények keletkeznek. Mindjárt meg is mutatom nektek. Itt van a kezemben ez a kis üveg. Látjátok, milyen szép. Mintha valódi virág lenne benne. Úgy tartják, hogy ez a vegyész virágoskertje.

*

Nem sokkal később Szecskó Andrisék meghívót kaptak a nyolcadikos kémikusoktól egy nyílt szakköri összejövetelre. Andris réges-régen elhatározta, hogy építészmérnök lesz. A kémia nem nagyon érdekelte, de az a kristályvirág... azt nem tudta elfelejteni. Úgy gondolta, hogy az összejövetelen megtanulhatja elkészítésének módját. Óhaja ugyan nem teljesült, de mégsem bánta meg, hogy ott volt. A nyolcadikosok a kémiának most egy másik „arcát" mutatták be nekik. Irinyi Jánosról, a múlt század nagy magyar vegyészéről, a gyufa feltalálójáról beszélgettek, miközben bemutatták: hogyan is kísérletezett a nagy magyar tudós. A múlt század húszas éveiben sokan szerettek volna gyufát csinálni. A sárga foszfort oxigénben gazdag anyagokkal, például kálium-kloráttal és kénnel keverték össze. A gyújtófej nagy pukkanás és fröcskölés közepette gyulladt lángra. Irinyi arra gondolt: mi lenne, ha a kálium-klorát helyett mangán-oxidot tenne a gyufafejbe. Elvégezte a kísérletet és a gyufafej csendben és simán gyulladt.

Amikor a nyolcadikos kémikusok mindezt bemutatták, majdhogynem tátva maradt a szájuk a vendégeknek. Szecskó Andris pedig arra gondolt: „Miért akarok én építészmérnök lenni? A kémia sokkal érdekesebb..."

*

Az idén ősszel riporterek kopogtattak be a szegedi tanárképző főiskola II. számú gyakorlóiskolájába. Úgy mondták, hogy az iskola és a csapat (a 2334-es számú II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat) büszkeségéről szeretnének írni lapjukban. Hornyák András igazgató azon nyomban a kémiai szaktanterembe vezette őket, ahol éppen az Irinyi János szakkör munkálkodott. Szecskó Andris és Farkas Pista vízbontással kísérletezett. Feszülten figyelték: hogyan gyűlik az egyik üvegcsőben a hidrogén, a másikban pedig az oxigén. Kálmán Pikó Pista és Porupcsánszky Zsolt üvegcsövet vágott.

Mosonyi tanárnő így mutatta be őket:

— Az én drága gyermekeim ők, akik úgy megszerették a kémiát, hogy ma már legszívesebben minden idejüket itt töltenék a kémiai laboratóriumban. Most éppen arról beszélgetünk, hogy ki mivel készül az idei tudományos-technikai úttörőszemlére. Egyikük például elvállalta, hogy kiselőadást tart a jódról és a gyógyászatban való felhasználásáról. Egy másik gyerek pedig a Wöhler-kísérletet mutatja be. Wöhlerről beszél, aki elsőként állított elő szerves anyagot szervetlenből...

És végül a tanárnő így fejezte be a bemutatást:

— Szorgalom, ügyesség, kémia szeretete. Ez jellemzi ezeket a gyerekeket. Hát kell ennél nagyobb öröm egy vegyésztanárnak?

Füleki János

Fotó: Szalay Béla

A VÍZBONTÁS SIKERÜLT. AZ EGYIK CSŐBEN HIDROGÉN, A MÁSIKBAN FELE ANNYI OXIGÉN VAN

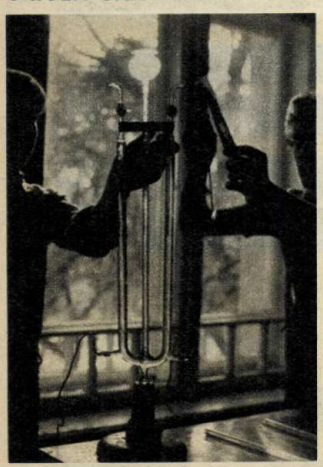

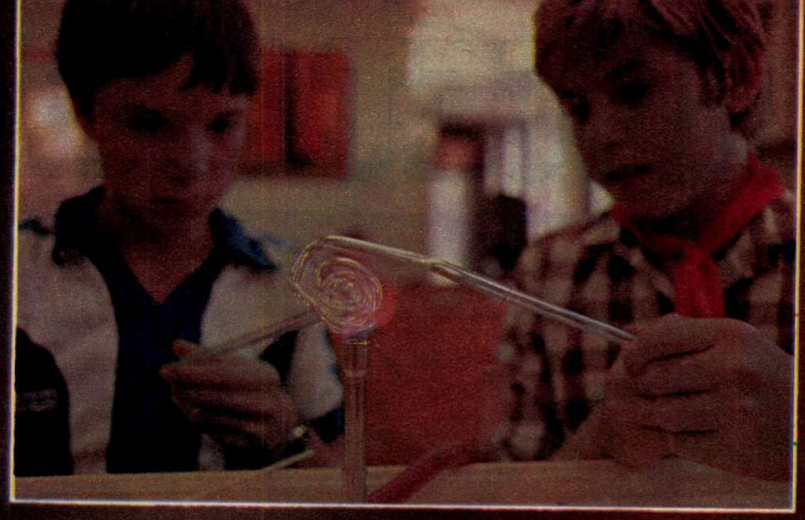

A VERSENY KERTJE

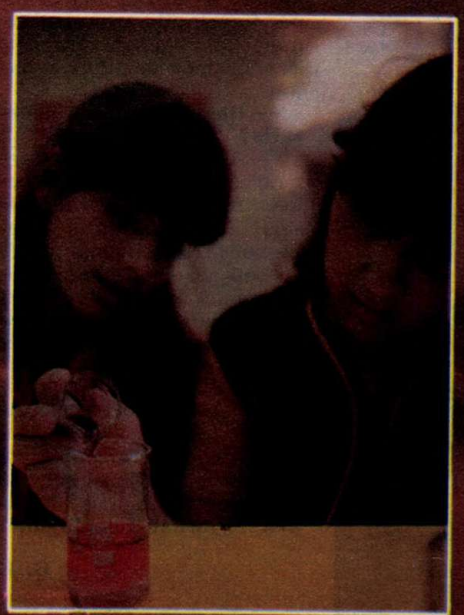

MOLNÁR ANDREÁÉK A SAVAS KÉMHATÁST VIZSGÁLJÁK

MŰTÉT NÉLKÜL IS...

A gerincferdülés nem jár testi fájdalommal – annál égetőbb a gyerekek lelki fájdalma: szégyellik, hogy nem olyanok, mint a többiek.

Az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet gyermekosztályán elsősorban gerincferdüléses gyerekeket kezelnek. Az intézetben évente háromszázötvennégyszáz gyerek gyógyul és tanul.

— A gerincferdüléses megbetegedés leggyakrabban tizenegy-tizenkét éves gyerekeknél, főleg lányoknál fordul elő — mondja dr. Tomori István, a gyermekosztály vezető főorvosa. — Ilyenkor gyakrabban van szükség műtétre, és nem elég csupán a fűző- és gyógytornakezelés. Mint minden betegségnél, a gerincferdülésnél is a megelőzés a legfontosabb feladat.

— Mit jelent a megelőzés?

— Jó lenne, ha nálunk is — mint Csehszlovákiában — az iskolaorvosok már a hat-nyolc éves gyerekek gerincét is megvizsgálnák. Elég sok gerincferdüléses található köztük. A hajlam ugyanis öröklhető, és ez a betegség harminc százaléknál ki is mutatható. A szülőknek is jobban oda kellene figyelniük gyerekeikre, mert az idejében elkezdett kezelés még segíthet a bajon.

— Hogyan történik a kezelés?

— A görbület foka szerint gyógyítjuk a gyerekeket. Az enyhe görbületnél segít a gyógytorna, a közepesnél azonban már fűzőt is kell viselni. Súlyos esetekben csak a műtét használ. Még egyszer hangsúlyozom, korai felismerés esetén nagyon valószínű, hogy műtét nélkül is gyógyítható ez a betegség. Az intézet orvosai, gyógytornászai és nővérei mindent megtesznek azért, hogy a gyerekek testben és lélekben egyaránt felépüljenek.

G. É.

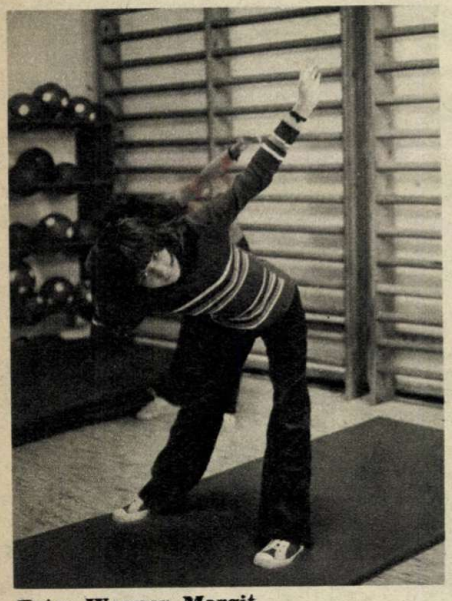

Foto: Wagner Margit

ESŐ(S)NAP

**Két levelet kaptunk Monorról.
Az elsőből megtudtuk, hogy nem mentek kirándulni a gyerekek.
A második levélben azt kérték,
tekintsük semmisnek az elsőt.
Mi mégis elutaztunk hozzájuk, hogy kiderítsük:
mi történt a Munkásőr utcai iskolában.**

A LEVÉLÍRÓK:

Nagyon készültünk a kirándulásra. Fel voltunk háborodva, amikor kiderült, hogy nem megyünk! Igaz, éjszaka esett, de reggelre elállt! Fél kilencre kellett az iskola elé menni; nemsokára bejelentette a csapatvezető tanár néni, hogy a rossz idő miatt elmarad az akadályverseny, menjünk haza, és délután tanítás lesz. Hiába kérleltük őt, csak dühös lett, és azt mondta, ha nem megyünk haza, jövőre sem lesz kirándulás.

Eljöttünk a suliból. Még délelőtt megírtuk és postára adtuk az első levelet. Aztán kaptunk észbe: nemcsak nekünk, az iskolánknak is milyen kellemetlen lesz ez! – de hiába kértük vissza a postán, nem adták oda. Akkor írtuk a másodikat, amiben kértük, ne vegyék figyelembe az elsőt. Hát így történt. Azért írtuk az első levelet, mert nem értettük, miért tudta a másik két monori iskola mégis megtartani az akadályversenyt bent az osztálytermekben? Másnap kivittek minket a téesz földjére krumplit szedni. Igaz, nem esett az eső, de olyan sár volt, hogy csak szüretelni tudtunk a lugasos szőlőben.

A CSAPATVEZETŐ:

Én már a faliújságra is azt írtam, hogy a program: kirándulás, ha jó az idő. Az úttörőtanácson, amelyen ezt elhatároztuk, elhangzott az is, hogy rossz idő esetén tanítás lesz, és a szabadnapot máskor használjuk fel. Megtarthattuk volna mi is az akadályversenyt az épületben, de abból tömegnyomor lett volna!

Aznap reggel tócsákban állt a víz az iskolaudvaron. Amikor megmondtam a gyerekeknek, hogy elmarad a kirándulás, néhányan szavalókórust alakítottak és ütemesen kiabáltak: „ki-rán-dul-ni a-ka-runk! Erre mérges lettem, és azt mondtam: ha így viselkedtek, négy évig sehová sem megyünk! A kirándulás nem kötelező! Délutánra már megszelídültek, és együtt nevettünk azon a javaslatomon, hogy kint az esőben tartsuk meg az oroszórát!

Sajnos, az iskolai rendtartás és a felgyülemlett munka nem engedi, hogy a közeljövőben elmenjünk kirándulni. Legfeljebb majd tavasszal. Másnap tényleg elmentek a gyerekek dolgozni, de már sokkal jobb volt az idő.

AZ ÚJSÁGÍRÓ:

Elolvastam a faliújság-hirdetményt. Az állt rajta, ha jó idő lesz... Az nincs mellette, hogy esős időben tanítás lesz. Ámde erről a csapattanácsban már volt szó, és azon részt vettek a rajtitkárok is! Nekik kellett volna erről tájékoztatni a többieket. Ha nem mesélnek, tessék őket beszámoltatni! Akkor mindenki tudta volna, hogy rossz időben nem lesz kirándulás. Megtarthatták volna az osztálytermekben az akadályversenyt? Igen, bár az nem pótolta volna a kirándulást.

Úgy gondolom, az igazi megoldás az lett volna, ha azt mondja a csapatvezető azon a vigasztalan reggelen: gyerekek, most esik, de a jövő héten megyünk! – ezt mindenki elfogadta volna. Hiszen miért ne lehetne – mint a nyári szabadtéri színpadokon – esőnapot kijelölni? És akkor a másnapi munka sem esett volna olyan nehezükre a gyerekeknek!

Kíváncsiak vagyunk, mikor mennek kirándulni a monori Munkásőr utcai általános iskolások. Várjuk értesítésüket!

Somhegyi Béla
Fotó: Gaál Zoltán

Melyiket vegyem? Itt nézelődni is gyönyörűség

Ha forogni kezd a körhinta, ünnepre fordul a világ. A szédülés sem akadályozza meg az embert, hogy versenyre keljen a széllel, megkísérelje utolérni az utolérhetetlent, az előtte repülőt.

Ilyenkor a gyerekek orra is vattacukorrá változik, a törökméztől összeragad mind a tíz ujjuk. Hős lesz az, aki a céllövöldék „ki tudja merre hord" puskáival telibe találja a pálcika vékonyságú rudacskákat. S az sem számít, hogy a jutalom csupán egy csicsás művirág, filléres fésű, félkarú kabalababa.

A búcsú – amely valamikor minden zajossága ellenére egyházi emlékünnep volt – ma egyre inkább a híres kirakodóvásárokra hasonlít

A litéri búcsú családi „kit szeretek" ünnep is. A távolban élő gyerekek, unokák hazautaznak, hogy megajándékozzák a szülőket, nagyszülőket. A falusi fiúk a lányok, a lányok pedig a fiúk közül választják ki azt, aki búcsúfiát érdemel. És akinek a pénztárcája engedi, esetleg úgy járhat, mint az én „tükrön tükör" barátom, aki egyszerre tíz tükrös szívet vásárolt leányismerősének. A kis bogárfekete szemű a mézeskalácsot jóízűen megette, a tükröket pedig egytől egyig visszavitte.

– A szívvel jár, legyen csak a tiéd – mondta a fiú.

– Köszönöm, de ezt nem lehet megenni – felelte a lány, és nevetve eltűnt a színes forgatagban.

A litéri búcsú néhány órás csillogás, olyan hely, ahol a kíváncsiskodás, bámészkodás, a játék és a boldogság édestestvérek.

Faragó György

A LITÉRI BÚCSÚ

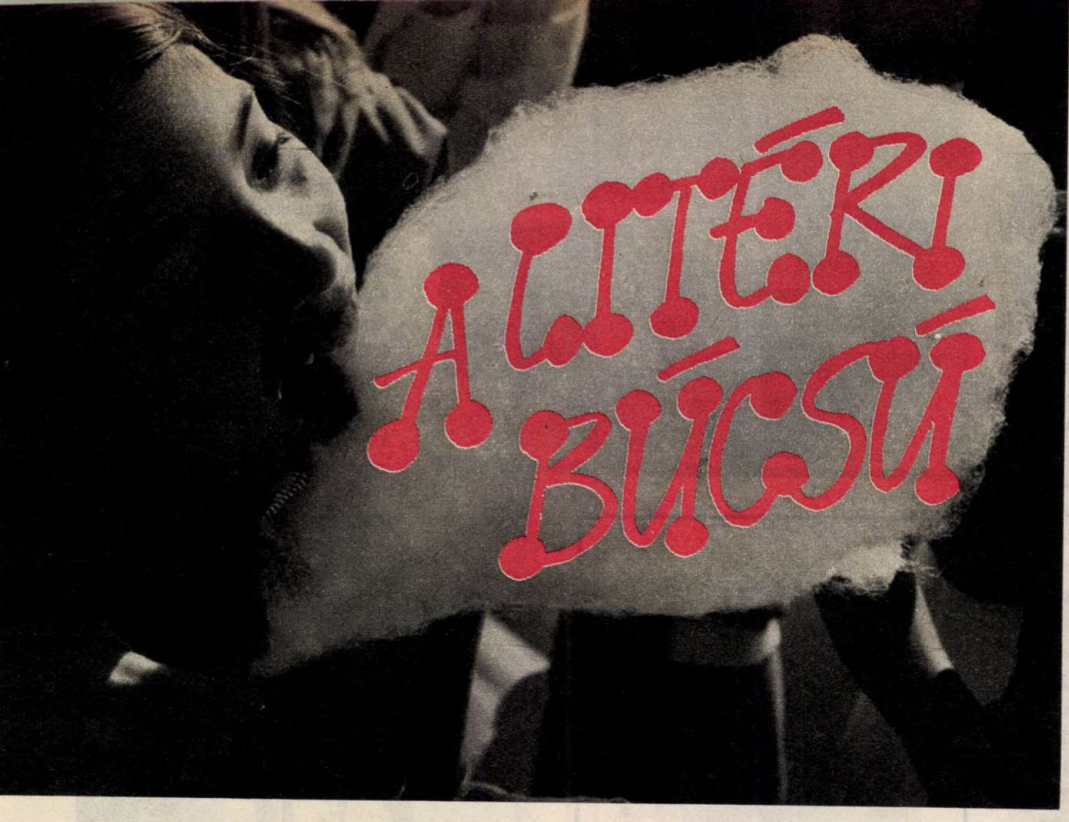

Megvan az ajándék! A boldogság néha léggömb formát ölt

A körbe-körbe hintázás „szédítő" játék, és egy kis bátorságpróba is

Foto: Szalay Béla

?!

Bocs, hogy közbeszólok, de most már azt hiszem, igazán itt az ideje szóvátennem: válasszanak végre tisztségviselőket a zuglói, újvárosparki általános iskola hatodik osztályos rajában. E kis „felhorkanás" elkészültéig, október végéig, ugyanis a gyerekeknek még nem sikerült eldönteniük, hogy melyikük, milyen munkát vállaljon az őrsben, a rajban. Amikor megkérdeztem tőlük, voltaképpen miért nem láttak eddig munkához, ezt válaszolták:

— Testnevelés tagozatos osztály vagyunk, mindenki másmás sportágat űz, még csak edzésen sem találkozunk. Szinte mindennap van edzésünk, mikor tartsunk foglalkozást?

Bizony nagyon jó lenne, ha minél előbb választ találnának saját kérdésükre. Ne várjanak a sült galambra, mert az legfeljebb a mesében létezik. Ha egyedül nem jutnak megoldásra, kérjenek segítséget tanáraiktól, ifivezetőiktől, vagy akár az edzőiktől, hogy ne csak tanulásból, edzésből álljon az életük, hogy teljesebb legyen a gyerekkoruk.

— bőcs —

KAZINCZY KIÁLLÍTÁS

Kazinczy Ferenc a magyar felvilágosodás és a nyelvújítás kiemelkedő alakja volt. A miskolci Hermann Ottó Múzeum nagyon szép és érdekes kiállítással emlékezik meg Kazinczy Ferenc halálának százötvenedik évfordulójáról. Láthatók itt az író személyes tárgyai, korabeli kéziratai és képet alkothatunk a Kazinczy-család életéről is.

MEGJELENT

Ára: 23,50 Ft

AZ ERDŐ KÖZEPÉN

Október végétől mozgássérült gyermekek üdülhetnek a vajtai Zichy-kastélyból átalakított – és idén felújított – SZOT-üdülőben. A hatalmas őspark közepén levő épületben egyszerre 145 gyerek örülhet a levegőváltozásnak.

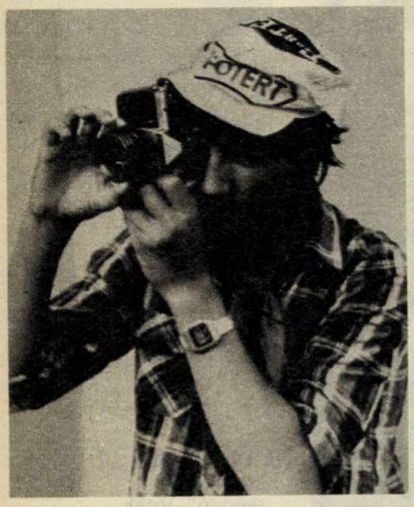

FÉNYKÉP-TÁRLAT

Szépen rendezett, gazdag kiállítás volt az OFOTÉRT Asbóth utcai kiállítótermében azokból a fényképfelvételekből, amelyeket a Csillebérci Úttörő Nagytábor lakói készítettek. A bemutatóra a szerencsi úttörőház és a komlói ifjúsági ház fotószakköre, valamint a nagykanizsai Fabik Károly Úttörőház audiovizuális szakköre állított össze értékes anyagot.

ZSIBONGÓ

Lapunk munkatársai közül, november 7-e alkalmából, Csuzi Zsuzsa főmunkatárs a Munka Érdemrend bronz fokozatát, Dési Péter rovatvezető pedig Kiváló Úttörővezető kitüntetést kapott. Mindkettőjüknek szívből gratulálunk!

„MOBILIZMO"

November végén a fenti címmel jelenik meg a P. MOBIL együttes első nagylemeze, melyen tizenegy daluk hallható. Az együttes kedvelői magnókazettán is megvásárolhatják a Mobilizmot.

EGY KÉP — EGY MONDAT

Talán repülni tanulnak ezek a gyerekek és az első próbálkozáshoz galambokat hívtak segítségül?

BOLT A SULIBAN

Ha valakinek betelik a füzete és elfelejt újat venni helyette, az másnap pironkodva hallgathatja a tanár vagy tanárnő jogos szidalmait. A szentendrei 2. sz. Általános Iskolában viszont senki sem jön zavarba, ha betelik a füzete és elfelejtett újat hozni. Egyszerűen leszalad az előcsarnokban levő ÁPISZ-ba és megvásárolja azt, amire szüksége van.

CVÍDER BENEDEK BALLADÁJA (XI.)

A minap a Brukter Lali nyilvánosan kijelentette rólam, hogy hozzám képest egy kiskorú pigmeus a matematikai tudományok doktora. Természetesen nyomban püfölni kezdtem őt egy fejesvonalzóval, és természetesen ebben a pillanatban toppant be a tanárnő. És hogy óra után kérdőre vont, az talán a legtermészetesebb.

— Hát észre tetszett venni? — dadogtam... — És... milyen volt? Tudniillik egy jelenetet próbáltunk a Toldiból. Tetszik tudni... az a dolog a cseh vitézzel...

— Úgy...? — kérdezte vontatottan. Látszott rajta, hogy ennyi leleményességre nem számított. — Na és a szöveg is megy már?

— Mármint a szöveg?... Hát hogyne. Mint a vízfolyás...!

— Remek. Alkalomadtán majd meghallgatom. Valahogy mától a szívemen viselem ennek az előadásnak a sikerét. Feltétlenül meg fogom hallgatni!

...Most tehát a Toldit tanulom. Szép hosszú költemény. A Brukter Lali meg közben röhög rajtam. Teheti. Ki tudja, mikor lesz időm megint elpüfölni őt a fejesvonalzóval...?!

Picasso a Guernicában nem utánozza, hanem fölbontja a valóságot. Fölszakítja a látszat rendezett fényeit, hogy alatta megpillanthassuk a pusztítás mélységeit... Innen minden az életért üvölt

A GUERNICA FESTŐJE

A huszadik század elején Párizsban találkoztak azok a festők, akik a világot új módon akarták ábrázolni. Itt született a modern művészet

A festő öt képe egymás mellett. Mindegyik más stílusban készült.

A párizsi modern festők modelljei kávéházakban töltötték estéiket. Ilyen volt Harlekin és társa (1901)

A kislány a gömbön (1905) Picasso korai műve

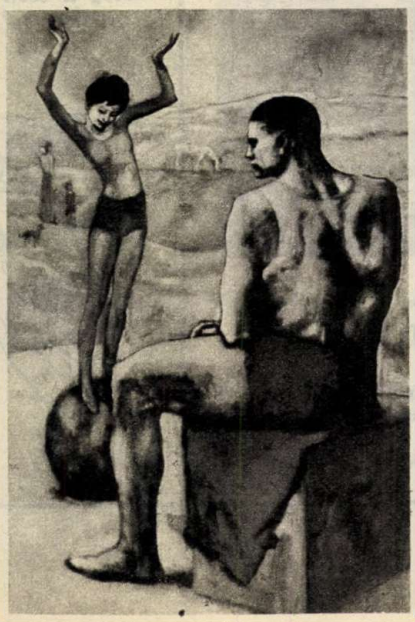

Maia arcképe (1938)

Biztos hallottál már Picassóról, akit a művészettörténet a XX. század festőjeként tart nyilván. Való igaz, az égő tekintetű spanyol ember századunk leghíresebb és legizgalmasabb művészegyénisége volt. Hosszú, gazdag élete alatt olyan képeket rajzolt és festett, melyekben az emberi lélek félelmetes mélységeit tárta fel.

Harcos, kemény művész volt. Fő művével, a híres Guernicával valóságos háborút viselt a fasiszta Franco ellen.

A monumentális alkotást a spanyol polgárháború idején rendelte meg Picassótól az akkori baloldali, köztársasági kormány. A mű az első terrorbombázások halottainak állít emléket. Talán olvastál vagy tanultál arról, hogy Franco hívására a német fasiszták Condor-légiója romhalmazzá változtatott számos spanyol várost, köztük elsőként Guernicát. Franco győzelme után a Guernica New York-ba, a Modern Művészetek Múzeumába került – no persze, nem örökre. Picasso csak megőrzésre adta át ezt a nagy, fekete-fehér alkotást, azzal, hogy ha Spanyolországban vége szakad Franco uralmának, a Guernicának ismét az Ibériai-félszigeten legyen a helye.

Picasso 1973-ban, 92 éves korában meghalt. Műve, az óriási (335,5×782,8 centiméteres) Guernica visszakerült Spanyolországba. A művész, a század formabontó zsenije, aki nem idilli tájképet festett, hanem monumentális vallomásokat fájdalomról és örömről, békéről és háborúról, százéves lenne, ha élne. Mindössze nyolc év választotta el attól, hogy megérje ezt a legendás kort. De mit számít ez a pár év, hiszen amit életében alkotott, abban az elkövetkező évszázadok embere is gyönyörködhet.

Magyar Katalin

A festő hagyományos stílusban is alkotott: az Anya gyermekével (1903) — pasztellkrétával készült

Madame Z. képe 1954-ben készült. Ekkor már Picasso kedvére válogathatta kifejezési eszközeit

Amig

Az ember megváltozik a veszélyben

Más ez a futás...

Korunk képe?

Nem tudom, hogyan került a csecsemő a katonák közé. Azt se tudom, éppen mivel foglalkoznak a marcona harcosok. Beszélgetnek? Hadgyakorlatra készülnek? Tisztjüket hallgatják? Mindegy. Akárhol is vannak, akármit is tesznek – egy csecsemő nem való közéjük. Elvégre a laktanya nem bölcsőde. A gyakorlótér pedig nem homokozó. (Ahogy elnézem a babát a homokozóban sem tudna még játszani.) Valószínűleg a fotóriporter ötlete az egész. Ő hozta a bébit a seregbe. Úgy gondolhatta, a rúgkapáló, gömbölyű kisbaba és a katonás, kemény egyenruhák, sisakok ellentéte mond valamit napjainkról, korunkról. Legalábbis azt, hogy nincs igazi béke. Hogy az újszülött, feszült hangulatú világra mosolyog.

Nincs igazi béke? Hát mi ebből itthon nem sokat érzünk. Legfeljebb este, ha látjuk a televízió híradóját. De napközben? Minálunk a mindennapi háborúskodások igencsak szelíd háborúk. Két testvér összevész a rágógumin. A játszótéren hajbakap a banda – gól volt-e vagy pedig fölé ment a labda? Valaki nem eszi meg a spenótot. Másvalaki kiszakítja az új farmernadrág térdét. A félelem is más. Kell-e felelni matekból? Mi lesz otthon, ha az ember gyereke csatokasan, latyakosan érkezik a játszótérről? Elrontja-e a rossz idő a vasárnapi kirándulást?

Igen, nálunk béke van.

Emiatt aztán nem is mindig fogjuk föl, hogy napjainkban mennyi a fájdalom, a gond, a nehézség a világban. És nemcsak ti, háborút sohasem látott fiatalok vagytok így ezzel. Sokszor magam is (sok mindennek tanúja) megborzongok, milyen közel is van hozzánk az a félelmekkel terhes másfajta élet. Néhány óra repülés csupán. Budapesten megreggelizik az ember és délután már a harcok kellős közepébe kerül. Mondjuk, Libanon fővárosának, Bejrútnak utcáit járja és egyszer csak Izrael gépei lecsapnak a levegőből. Van, amikor géppuskáznak, hosszában végiglövik az utcákat. Van, amikor bombát szórnak, házakat döntenek az utakra – amelyek egészen a robbanásig éppen olyanok, mint nálunk: csúcsforgalom, sok-sok járókelővel, autóval... Van, amikor nem lőnek, nem bombáznak, riogatnak csupán. Mélyrepülésben végighúznak a háztetők fölött és hangsebesség fölé gyorsítanak. Ismerítek, ez a hangrobba-

Még egy pillanat, és messze repül a benzinpalack

VILÁGLÁTÓ

labdázol a téren...

Mindenütt így játszanak a gyerekek

nás. Ha nálunk nagy ritkán hallani ilyent (elsősorban a Balaton környékén) senki sem fél. Hangrobbanás és kész. A kíváncsibbak a magasban fénylő pontot, a gyakorlatozó repülőgépet keresik. Bejrútban retteg a város. Hiszen nem tudni, hogy a zaj emberéleteket kioltó bombáktól származik, vagy a felgyorsult vadászgépektől. Ott az emberek tudják, mi a rettegés.

Mint a vietnami gyerekek is. A háború néhány éve véget ért. A képen futó gyerekek – remélhetőleg – csak a rossz álom pillanataiban emlékeznek arra, amit a fotóriporter örökített meg. Nálunk akkor is béke volt, amikor ott, Ázsiában a gyújtóbombák (nevük napalm) pusztították az embert, a tájat. A tüzet szóró bombák elől menekülők arcán – a háború árnyéka.

Lehet, hogy a szörnyű emlék nem múlt el a gyerekekben. A táj őrzi még évekkel a harcok után a pusztítás nyomát. Az amerikai hadsereg nemcsak a napalmbombát vetette be a harcokba, hanem azt a különleges vegyi fegyvert is, amely elpusztította a fák lombját, a szántóföldek vetését, az erdők aljnövényzetét. Ez is háború. Miközben a világon egymilliárd embernek nincs rendes tápláléka, miközben a tudós kutatók azon dolgoznak, miképpen teremhet többet a föld, a harcok azt is kiirtják, ami van. Vietnam földje emlékezik a nagy pusztításra. Pleiku tartományban – ahol sokáig a legnagyobb harcok folytak – öt évvel a legutoljára lehullott bombák után megváltozott a vidék. Soha nem látott növények bújtak ki a földből. Óriási levelek, földön kúszó fák, kék színű, tányér nagyságú virágok, tekervényes, torz bozótok. Az erdő – mint a föld emlékezete – megőrizte az egykori harcokat.

És nemcsak egy táj változik a háborúk nyomán. A televízió híradója, amely naponta hozza szobánkba a világ gondjait, bajait, csak a harcok külső jeleit mutatja. Összeomlott hidakat, házakat, utakat, kórházban levő sebesülteket. De a rövid – egy-két perces híradások nem tudósítanak azokról a változásokról, amelyek az emberekben történnek. A lelki károkról.

Nézem a fényképeket – egyik itthon készült, a másik külföldön. Észak-Írországban, Libanonban, Vietnamban. Gyerekek. Legjobban az arcuk különbözik a magyar gyerekekétől, mert a tekintetük, szinte már az öregember arckifejezése. Hogy megváltozik az arc, a szem a fegyverzajban! Hogy megváltozik az ember – felnőtt és gyerek – az állandó életveszély, a bizonytalan holnap szorításában!

Nálunk béke van! De amikor iskolába mész, a leckét tanulod, a labdát rúgod a téren, lekváros kenyeret eszel, a moziban nézed Piedone pofonjait – ezer kilométerre, kétezer kilométerre tőled fegyverek szólnak. Csak most, ebben a pillanatban is mennyi részén a világnak. Közép-Amerikában – Salvadorban, Guatemalában, Nicaragua határán. Nicaragua népe a nemrég kivívott szabadságot védi. Salvadorban, Guatemalában az emberibb életért folyik a küzdelem. Afrikában Angola, Zambia, Mozambik határvidékein csatáznak a közelmúltban függetlenné vált államok Dél-Afrika erőivel. Libanon sok-sok éve háborútól dúlt ország. És háború van Irak és Irán határán. Harc folyik Afganisztán hegyeiben, India északi tartományaiban, Kambodzsa határvidékein.

Közben pedig a raktárakban halmozódnak a minden eddiginél félelmetesebb, pusztítóbb fegyverek. Nálunk béke van, ám a világ nyugtalan. Európában – amely két világháború színtere volt – békemenetekben tiltakoznak az emberek milliói – békét, fegyvermentes világot követelnek.

Csecsemő a katonák között. Azt hiszem, értem a fotóst. Aki megszületik, bárhol is ezen a földön, édesanyja nyugodt arcát lássa maga fölött, ne pedig a fegyverek hideg vastorkát. Emberhez méltó élete csak így lehet!

Kereszty András

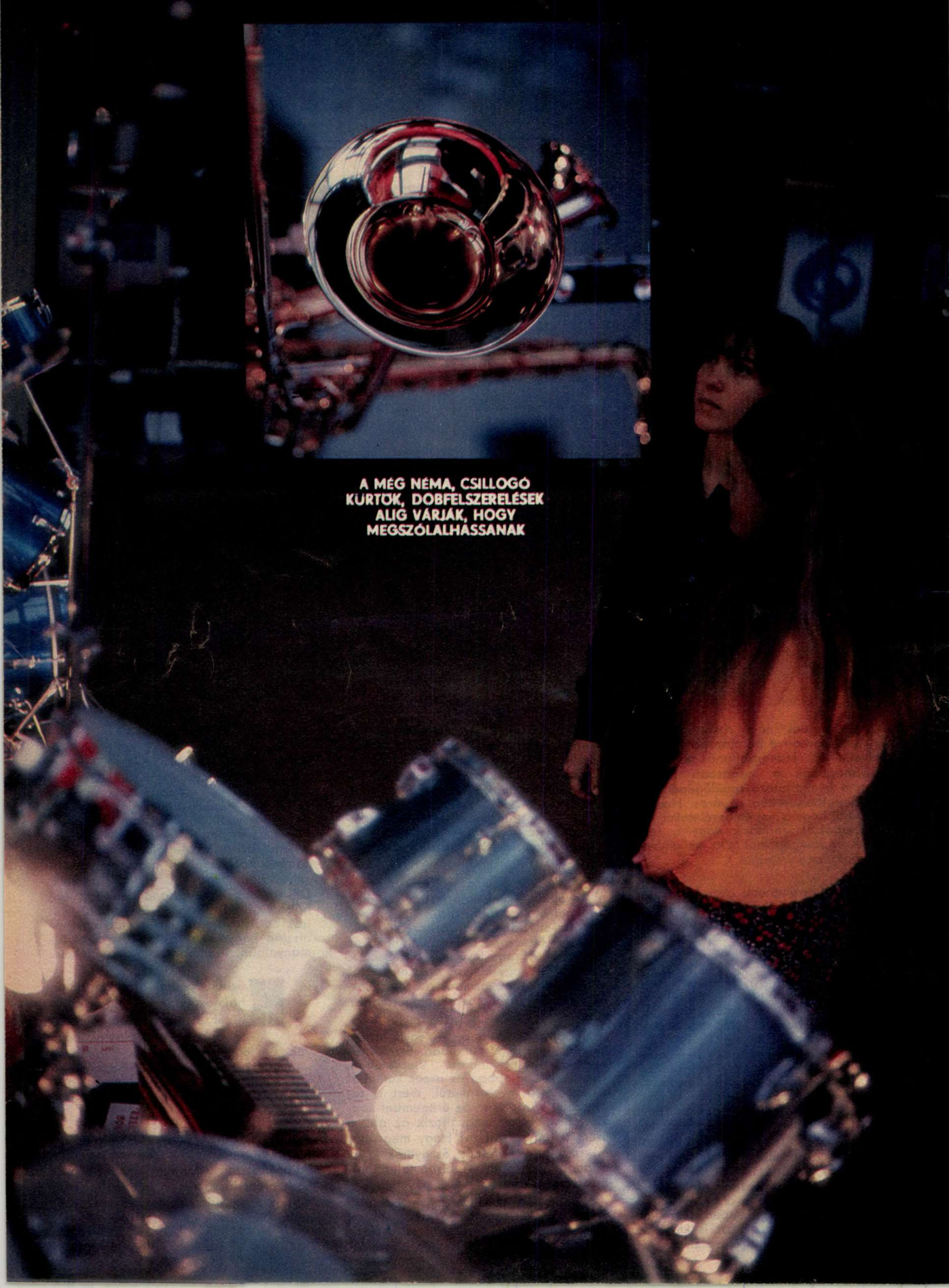

A MÉG NÉMA, CSILLOGÓ KÜRTÖK, DOBFELSZERELÉSEK ALIG VÁRJÁK, HOGY MEGSZÓLALHASSANAK

Fotó: Gaál Zoltán

Hangosan villan a zongora

A zene szeretete, a dallamok, ritmusok imádata hatja át mindennapjainkat. Az idén fokozott mértékben hódolhattunk e nemes művészet szépségeinek. Ezt az esztendőt „Bartók-évnek" mondjuk, ezzel is adózva a nagy magyar zeneszerző, tudós, pedagógus emlékének, aki száz éve, 1881-ben született. Ráadásul most őszszel, október elsején volt a zenei világnap, az ifjú zenebarátok világnapja pedig november 20-án lesz.

A felsorolt évfordulók, időpontok a minap ötlöttek emlékezetünkbe Szolnokon, a TRIÁL hangszervásárán. Lélegzetelállítóan pompás pisztonok, kürtök csillogtak-villogtak csábítón, kecses-karcsú gitárok illegették magukat, dobfelszerelések, orgonák, fényzongorák, hárfák hívogatták a látogatókat vásárlásra ingerelve őket. Azt hiszem, ezt az igyekezetüket sokkal több siker koronázta volna, ha a rendezők egy apróságot mellőznek. A hangszerek árát szükségtelenül tették a különféle káprázatos zeneszerszámok mellé. Az összegek ugyanis csillagászati nagyságukkal minden csillogást elnyomtak. Igaz, az NDK-beli harmona 3500, vagy a spanyol gitár 3000 forintos ára még nem nevezhető horribilisnek, de a 36 000 forintért árult dobgépes állvánnyal kombinált orgona azért elgondolkoztatott. Olyannyira, hogy meg is kérdeztük, kiknek szánják ezt a csodamasinát. A válasz legalább annyira meglepő volt, mint maga az összeg.

— A gyerekeknek, az iskoláknak szánjuk.

Nem vádolhatnak bennünket restséggel, néhány zenei tagozatos általános iskola igazgatóját megkérdeztük, mi a véleménye erről, mikor vesznek ennyi pénzért ilyesmit. A válaszok szinte egybehangzóan így festenek:

— Soha, nekünk olcsóbb, egyszerűbb eszközökre van szükségünk.

Jól tudjuk, az import — külföldről vásárolt — áruk drágábbak, de hát, ha azoknak, akiknek szánják, elérhetetlenek, akkor minekkinek veszik? Sokáig rezgett bennünk a kérdés, aztán egy újabb gondolat letompította: még szerencse, hogy Bartók-év van, mert különben valószínűleg még magasabb áron kínálnák nekünk a hangszereket. Előre örülünk, hogy jövőre Kodály Zoltán születésének századik évfordulóját köszöntjük, ezért talán 1982-ben sem emelkednek feljebb a zeneszerszámok árai.

—b. f.—

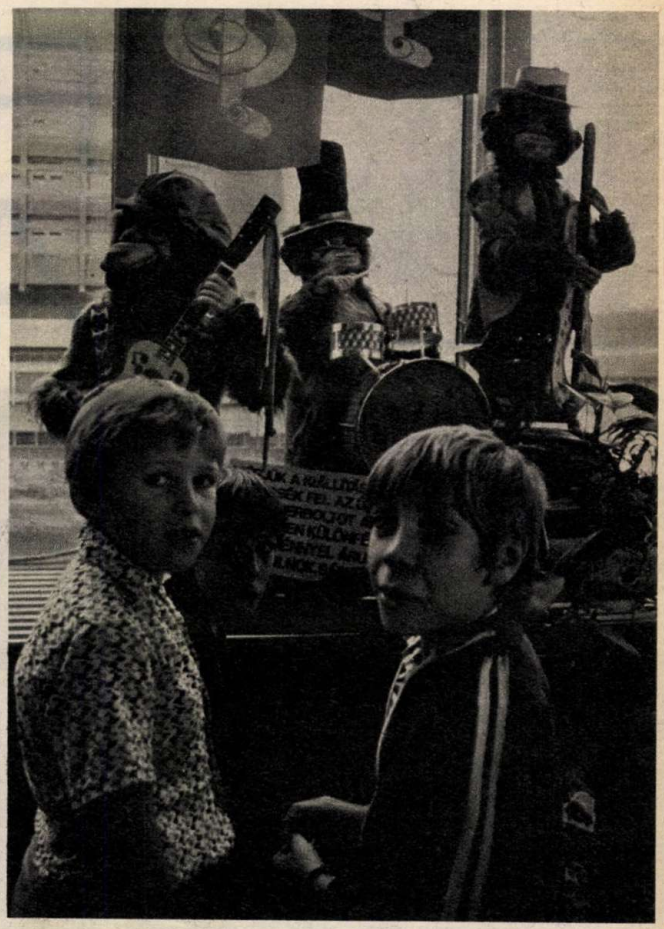

VOLT EGYSZER EGY HANGSZERVÁSÁR,
NÉZŐJE IS AKADT JÓCSKÁN,
REMÉLJÜK MAJD VEVŐ IS KERÜL KÖZÜLÜK

Utcarészlet sötétben.
A tárgyak által kibocsátott
hősugárzás lehetővé teszi
a biztos tájékozódást

Infravörös képeslap.
A hősugarak elárulják
az egyes épületek
rossz hőszigetelését

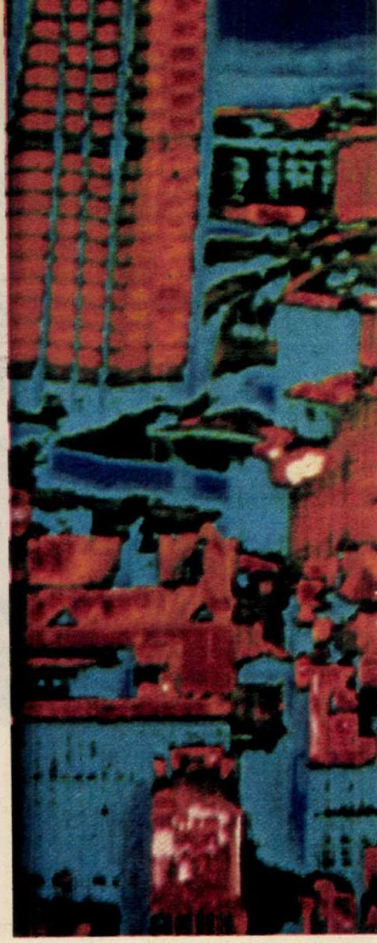

FÉNYLIK
A VILÁG

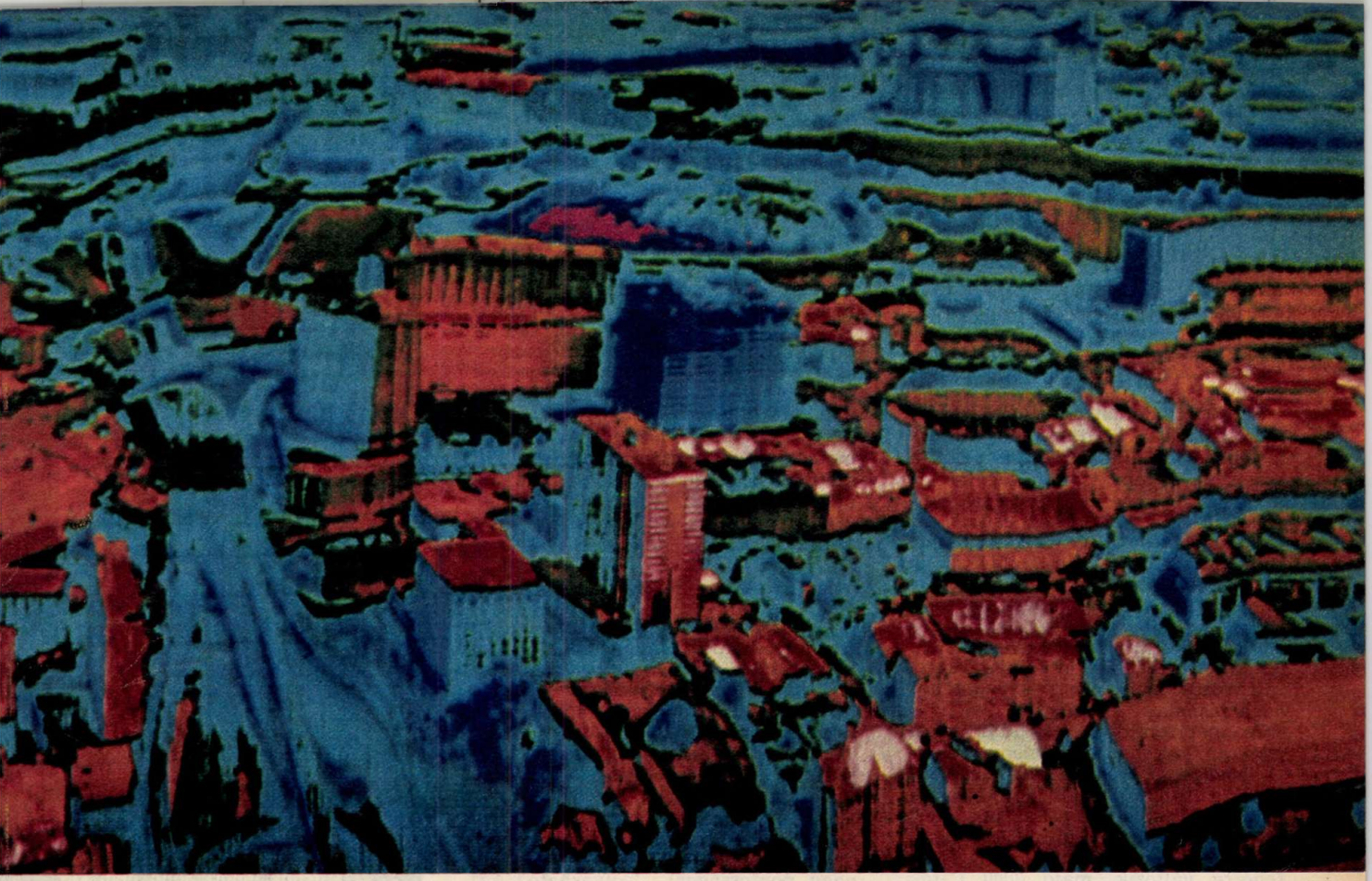

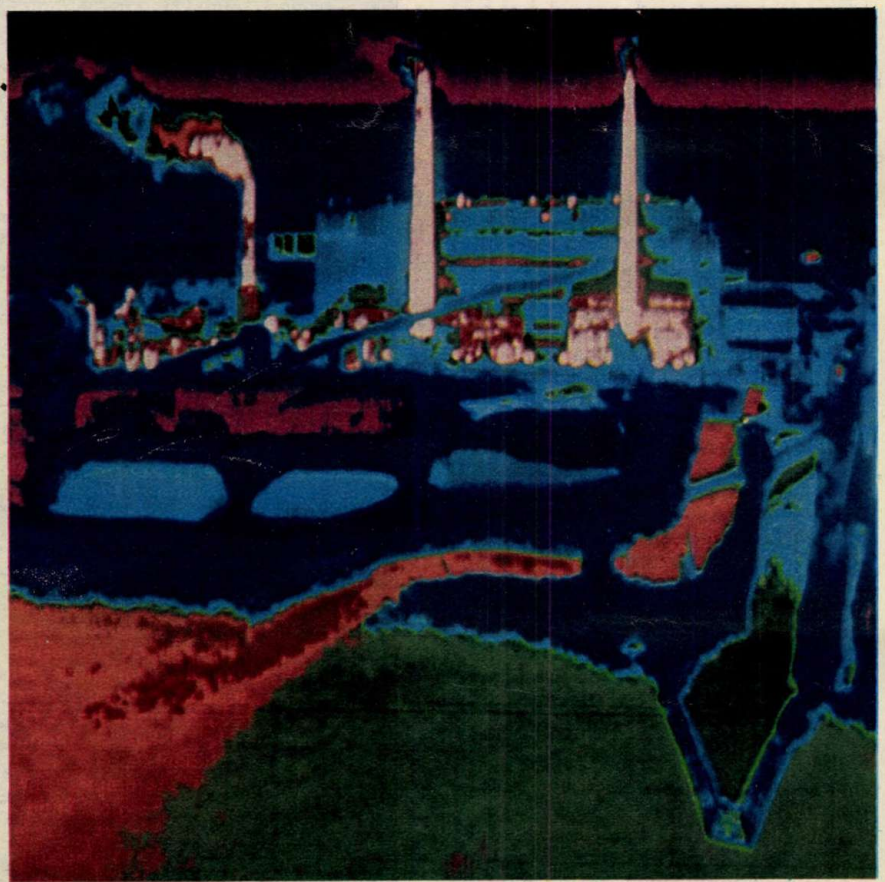

Csoportkép hagyományos és hőfényképen. Utóbbin jól látszik az egyes felületek eltérő hőfoka

A működő gyár élesen különválik a hidegebb környezettől. A „vörös folyó" az elhasznált meleg víz útját jelzi

Lehet egy kérdéssel több? Nos, akkor játsszunk egy kicsit. Mit ábrázolnak a mellékelt képek? 1. Jelenet a „Kocsonyatestűek támadása" című tudományos-fantasztikus filmből. 2. Elfuserált hulladék a fotólaborból, amely véletlenül került be a lapba. 3. Semmi különöset. Ezek a képek a valóságot ábrázolják.

Hogyan...? Hát persze. A harmadik válasz a helyes. Ezeken a képeken csakugyan a valóság látható, pontosabban a valóságnak egy olyan tartománya, amely hétköznapi körülmények között teljességgel láthatatlan: a különböző felületek hőmérséklete.

Fénylik a hő, vagy meleg a fény?

És itt mindjárt mód nyílik némi csodálkozásra, talán egy kis sajnálkozásra is. Hiszen első pillantásra látszik, hogy ugyancsak színpompás látványtól foszt meg bennünket szemünk „tökéletlen" szerkezete, amiért képtelen a hősugarak érzékelésére.

No igen, igen, azért természetesen tudjuk érzékelni a hőt, hát hogyne. Csakhogy ez olykor-olykor kifejezetten kellemetlen élmény. Mert ahhoz, hogy érzékeljük, kizárólag a bőrünkre vagyunk utalva. Tehát közel kell menni. Meg kell érinteni. A tárgyak többsége persze semmi meglepetést nem tartogat, hőmérséklete azonos a környezetével. Ám aki kapott már be szórakozottan

FÉNYLIK A VILÁG

akár csak egyetlen falat forró ételt, az bizonyára egyetért velünk abban, hogy adott esetben milyen előnyös lenne, ha láthatnánk is a hőt. És nem csupán a színpompa kedvéért...

Szigorú tudományossággal azt válaszolhatjuk a kérdésre, hogy tudja a fene. Tudniillik, egyik is igaz, a másik is. A fény is, a hősugárzás is az elektromágneses jelenségek körébe tartozik, különbség csupán az elektromágneses tér részecskéinek rezgésszámában és hullámhosszában van. A skála szabad szemmel is látható részét fénynek nevezzük — a vöröstől az ibolyáig —, a skála vörös fény előtti, szabad szemmel nem látható részét — az úgynevezett infravörös tartományt — pedig hősugárzásnak.

A már említett és számunkra gyakran kellemetlen élményt jelentő hősugárzás körülbelül 400—500 C-fokig láthatatlan. A hőt csak további hevítés után pillantjuk meg. 500 C-fok felett a tárgy sötétvörösen izzik, 1000 C-foknál ez az izzás fehérre változik, majd 2000 C-fok körül ismét eltűnik a szemünk elől. Ez a sugárzás már a skála ibolyán túli — ultraibolya — tartományába tartozik, amely szabad szemmel szintén láthatatlan. A hő és a fény összefüggése tehát nyilvánvaló. Eredetük megértéséhez azonban — legalábbis gondolatban — alaposan össze kell húznunk magunkat, mert képzeletbeli utazásra indulunk az anyag belsejébe. Ott pedig meglehetősen szűk a hely...

Őrjöngő részecskék

Tudjuk, hogy minden anyag sok-sok milliárd részecskét — atomot, molekulát — tartalmaz köbcentiméterenként. Ezek a részecskék hozzávetőlegesen a milliméter 1 milliárdod részének megfelelő nagyságrendűek, és kifejezetten nyugtalan természetűek. Állandó, rendezetlen mozgásban vannak, méghozzá annál hevesebb, és annál rendezetlenebb mozgásban, minél magasabb az anyag hőmérséklete. Ez az állandó és rendezetlen mozgás természetesen sok-sok milliárd apró katasztrófát — egymás közötti ütközést — eredményez minden másodpercben. Az eredmény nyilvánvaló. Ami itt folyik, ahhoz képest egy zsúfolt villamos tágas bálteremnek tűnik, pedig egy zsúfolt villamos is alkalmas arra, hogy az ember csendesen őrjöngeni kezdjen.

A részecskék is ezt teszik, azzal a különbséggel, hogy az ő őrjöngésük nem halk átkok mormolásában nyilvánul meg, hanem abban, hogy energiaszintjük megnövekszik. „Ők" azonban nem nyelik el a „mérgüket", hanem az ütközések során nyert fölösleges energiájukat nyomban kisugározzák, és visszatérnek az úgynevezett alapállapotba. Ezt a kibocsájtott elektromágneses sugárzást észleljük hő, bizonyos hőmérséklet felett pedig hő és fény formájában. Mármost az is könnyen belátható, hogy minél nagyobb a test hőmérséklete, részecskéi annál eszeveszettebben száguldoznak, s ezzel az ütközések száma, valamint a kisugárzott energia mennyisége is megnövekszik.

Mire jó a hőfénykép?

A hőfényképen tehát az a sugárzás jelenik meg, amelyet 500 C-fok alatt bocsájt ki az anyag. Közönséges fényképező eljárással persze hiába kísérleteznénk. A hősugárzás láthatóvá tételéhez a dallamos allocianin nevű szerves vegyületre van szükség. A hő titokzatos és látványos színei az ilyen anyaggal bevont filmen jelennek meg. Méghozzá úgy, hogy az adott felületek hőmérséklet-különbsége viszonylag nagy pontossággal leolvasható. Az egyes színek között hozzávetőleg 15 fokos különbségek vannak. A feketétől, mint leghidegebb részektől kezdve, a kék, a vörös, a sárga, végül a fehér felületek jelzik a hőmérséklet emelkedését.

Mindez természetesen nem csupán tudományos érdekesség. A hőfényképnek igen jó hasznát veszi például az orvostudomány, mert a szervezet hibás működését az egyes testrészek rendellenes hőmérséklete is jelzi. De kimutatható a legkülönfélébb gépek s motorok hibás beállítása is. Erről az egyes alkatrészek túlzott felmelegedése árulkodik. Ellenőrizhető továbbá a különböző épületek megfelelő szigetelése, mert a hőfénykép segítségével tetten érhető az indokolatlan hőkiáramlás. És nem utolsósorban nevetségessé tesz egy ősrégi közmondást, miszerint sötétben minden tehén fekete. Az egyes tárgyak hőmérséklete ugyanis sötétben sem egyforma, így aztán — megfelelő infravörös technikával — ezek a koromfekete éjszakában is megkülönböztethetőek egymástól. Tehát láthatunk a sötétben is, anélkül, hogy bármilyen fényforrást használnánk. Ennek a ténynek pedig óriási a jelentősége a haditechnikában, a bűnüldözésben, a rakétatechnikában, az űrfényképezésben, és ki győzné felsorolni, hogy az élet hányféle területén.

Egy biztos. A láthatatlan valóság is — valóság. Megismerése nemcsak tudásunkat gyarapítja, hanem mindennapi életünket is gazdagabbá teszi.

Cser Gábor
(Fotó: National Geographic)

KEDVES ISMERŐS „NEM KERESTEM A FELTŰNÉST"...

– Mikor én gyerek voltam, számomra nagy élményt jelentett, ha egy sztár ment el mellettem az utcán. Heteken keresztül volt miről mesélni a suliban. Életemnek erre a szakaszára mindig boldogan gondolok vissza. De jó is volt srácnak lenni! Soha nem kerestem a feltűnést. A szünetekben, játékokban a hangomat nem lehetett hallani. Viszont a magyarórákon „éltem" igazán! Mikor verset mondtam, még a legvagányabb fiúk is odafigyeltek. Ilyenkor óriásira nőtt a tekintélyem! Talán ezért lett belőlem színész...

Így beszélt gyerekkoráról, Lukács Sándor a fiatalabb színésznemzedék egyik legnépszerűbb tagja. Sokszor láthatjátok őt televíziós műsorokban, filmekben. A szép hangú színész főleg a lányoktól kap rengeteg levelet, pedig a mozivásznon nemcsak jó embereket jelenít meg.

– Legjobban annak örülök, amikor negatív szerepek eljátszása után is gratulálnak nekem. Ez a színész teljesítményét dicséri. S ha már a véleményekről beszélek, mindenképpen szólok a gyerekek kritikájáról. Oda kell figyelni minden megnyilatkozásukra. Ők érzékenyebbek és őszintébbek mint a felnőttek. Ha nem tetszett valami: nincs taps. Még a színpadra is felkiabálnak, mikor hazugnak éreznek valamit.

Fiatalkori szereplési vágya most teljesül. Lukács Sándor énekel, táncol, prózát, verset mond. Naponta izgalmasabbnál izgalmasabb feladatok várják, amelyek szerencsére bőven akadnak színészi pályáján.

Koncz Dezső

PAJTÁS

LUKÁCS SÁNDOR

FOTÓ: KARASZ LAJOS

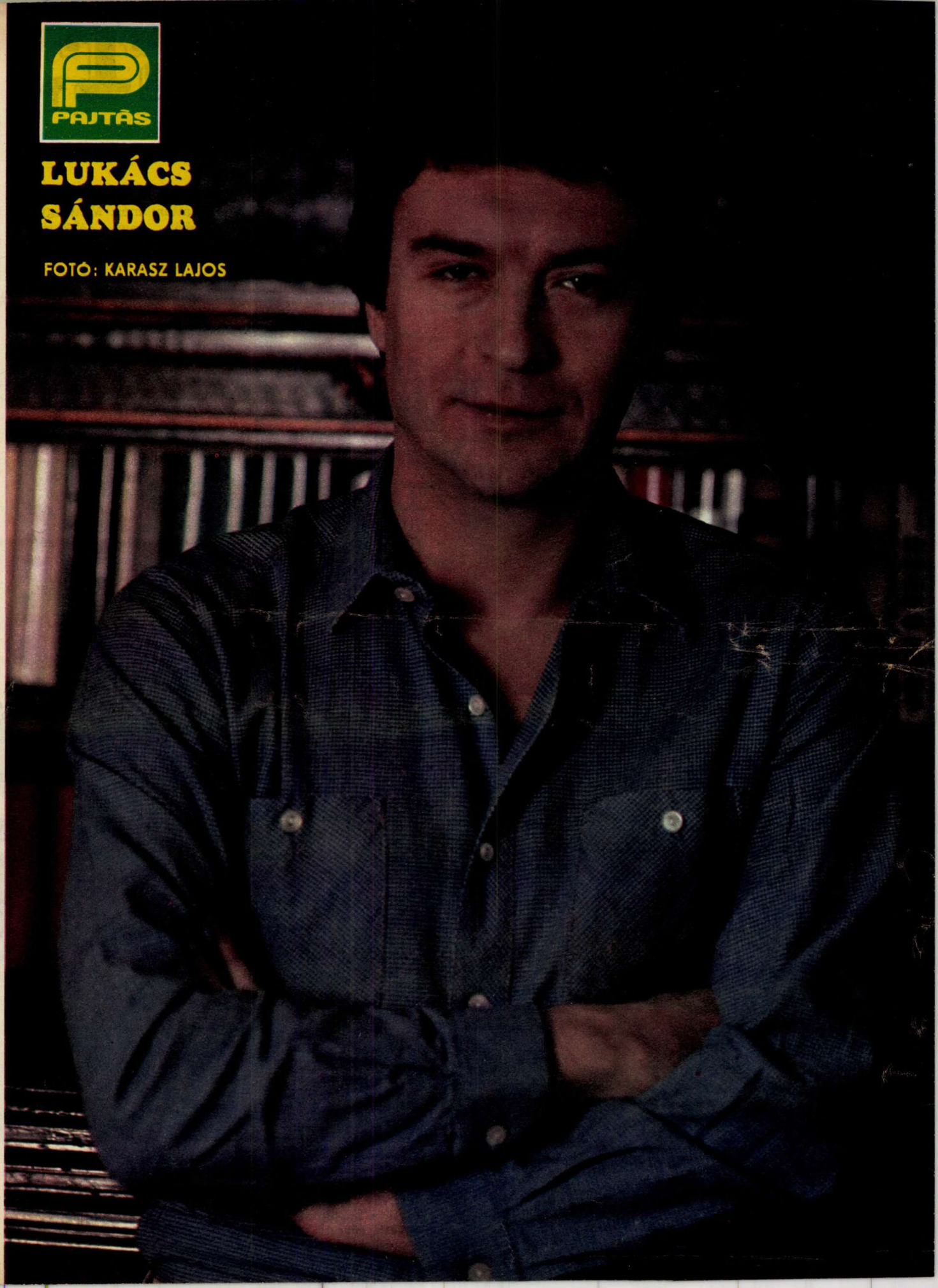

ZÖLDÖVEZET,

AHOL A PLETYKÁT KICSERÉLIK

Ilyen csupavirág iskolát nem láttam még. Mint egy pálmaház vagy télikert, olyan a gödöllői Petőfi Sándor Általános Iskola. A levegő is más itt, mint a virágtalan iskolákban.

A hetedik cé vállalt védnökséget az iskolai zöldövezet felett, s a fénylő levelű, friss hajtású virágok bizonyítják, hogy a vállalás nemcsak üres ígérgetés volt.

— Hagyomány lett iskolánkban a sok virág — mondja Sós Lászlóné, a hetedikesek osztályfőnöke — és ezt a hagyományt egykori hivatalsegédünktől örököltük. Ráduly Sándor nagyon szerette a virágokat, növényeket, ő hozta az első cserepeseket az iskolába.

A legtöbb virág a lépcsőház fordulóiban pompázik, tisztítják a levegőt

Válogatósak, kényesek... Egyik növény a langyos vizet szereti, a másiknak a levelét sörrel kenegetik...

A pletykának mindegy: langyos víz vagy hideg. Burjánzik, nyújtózkodik... Mint a folyosón zajló „pletyka"

Először csak egy-két gyerek segített neki, aztán egyre több, ma már nincs köztünk Sanyi bácsi, ám a virágok szeretetét ránk hagyta.

Pálmák, filodendronok, szanzavérák, begóniák... Egyik ilyen tulajdonságú, a másik amolyan. Egyik azt szereti, ha sörrel kenegetik a levelét, a másiknak „torokgyulladása" lesz, ha huzat éri. A gyerekek tudják, hogy melyik milyen, melyiket kell messzire vinni az ajtótól, melyik szereti a párát, melyik kívánja legjobban a fényt. Minden évben szaporítják a virágokat. Értik a gyerekek, hogyan kell magról, hajtásról, tőről „fiaztatni".

— Az udvaron szabadtéri színpadunk lesz — mondja az osztályfőnök. — Körülötte sziklakertet alakítunk ki. Ez most a legújabb feladat. Otthonról is hozzuk a virágmagokat, margarétatöveket, bokrokat.

— Sok-sok pletykát is neveltek a folyosón — mondom tréfálkozva három kislánynak, közben arra a másik „folyosói pletykára" célzok.

Nevetnek is rajta.

— A falon levő pletykát nemsokára kicseréljük. Gyönyörű futófilodendronra. Az nemesebb, szebb és gazdagok vagyunk filondendronban. Ha arra a másik pletykára tetszik gondolni, az nehezebb ügy — válaszol Györe Andrea. — Az néha megkeseríti az életünket.

— Hogyan?

— Ha mondjuk tetszik egy fiú és elmondjuk a barátnőnknek, arra is kérjük: ne mondd el senkinek! Ha ő mégis elmondja, sőt, hozzátesz vagy elvesz belőle, akkor mondjuk hogy pletykál. És a pletyka terjed, mint a falon a rokon nevű zöld növény.

— Nekem van egy fiú barátom. Igazán csak a barátom. De a lányok kitalálták, hogy szerelmes vagyok belé. Egyik nap egy valaki mondja, másnap már tízen. Rossz dolog a pletyka — vélekedik Lábadi Szilvi is.

No, így hát kétszeresen is indokolt, hogy ki kell cserélni a folyosói cserepes pletykát!

Szigeti Piroska
Fotó: Szalay Béla

A VIRÁGOK KEDVÉRE

A gumós növényeket legjobb fagymentes pincében, enyhén nedves helyen, vagy homokban tárolni tavaszig. Akinek erre nincs módja, a szobában is teleltetheti őket, de nem kell sokszor locsolni.

Az erkélyen, ablakpárkányon semmi se maradjon, mert a virágcserép vagy láda nem tudja megóvni a gyökereket a fagytól. A kertben kintmaradhatnak az évelő, „fagyálló" növények, örökzöldek, például a tuja, fenyő stb., de – főleg a fiatalokat – takarjuk be lehullott levéllel, leveles gallyal, esetleg deszkával. (Szalmával ne, mert beleköltözik az egér és kárt tesz a növényben!)

A kényesebb cserepes virágokat a lakás napos sarkaiban helyezzük el.

A hagyományos fa- vagy szénfűtésű, tehát párásabb lakásokban hetenként egyszer, a száraz levegőjű, központi fűtéses helyiségekben hetenként kétszer locsoljuk őket.

Napos helyen

A vízigényes növényeket sem kell naponta öntözni, de vigyázzunk, hogy ne száradjon ki a földjük. A cserép alatti tálkában csak a vízinövényeknél, például a vízipálmánál álljon a víz. A kaktuszok, szanzavériák hetente egyszer kevés vizet kapjanak, még a fikuszokat, pálmákat, páfrányféléket sem szabad gyakran locsolnunk – ezek ugyanis nem a vizet, hanem a párás levegőt igénylik. „Kedvükért" párologtatóval növeljük a szoba páratartalmát. Még a pletykafélék is megelégszenek heti két locsolással.

Élősarok

A növény nem szereti, ha elmozdítják a helyétől, ezért legalább ideiglenes állványt kell készítenünk. Sokan a szekrények tetejét is telerakják cserepekkel, de a lefolyó víz megrongálja a bútort, és nem is szép látvány a magasra pakolt virág. Alakítsunk ki az ablak előtt, vagy annak közelében „élősarkot". Több növény fér el, ha műanyag tálcákat használunk alátéttányérok helyett. Ügyeljünk az egyes virágok elhelyezésére: a vízigényesek hozzáférhetőbb helyre, a fényigényesek a naposabb oldalra kerüljenek. Vigyázzunk, mert a „pálmaházzá" alakított szoba kényelmetlenné, sőt, egészségtelenné válik.

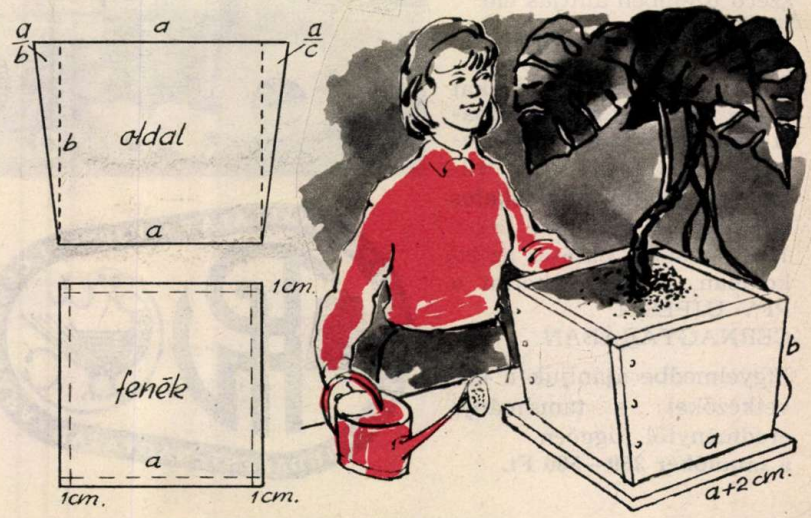

FIATALOK! TANULJATOK TOVÁBB!

Érdekes, változatos szakmákat ajánlunk az általános iskolát végzettek figyelmébe. A Chinoin közössége kiváló szakmunkásokat nevelt, ez a biztosítéka gyárunk jó hírnevének, itthon és külföldön egyaránt.

Vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó), vas- és fémszerkezeti lakatos, géplakatos, hegesztő, villamoshálózat-szerelő, esztergályos, csőhálózat-szerelő szakmunkástanulónak fiúk jelentkezhetnek.

Lányokat vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel.

A vegyianyaggyártó (gyógyszergyártó) tanulókat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

Vállalati ösztöndíjat adunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
oktatási osztály
Budapest IV., Tó u. 1–5.
Telefon: 690-900/531-es mellék, és

CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
személyzeti osztály
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányalég u. 2.
Írásbeli jelentkezés: Budapest, Pf. 49 – 1780

VÁRUNK BENNETEKET!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség? A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt fonó szakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmára, valamint fonalfestő vagy villanyszerelő, továbbá lakatos szakmára is.

1 hét elméleti oktatás az iskolában, 1 hét gyakorlat a PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRÁBAN

Figyelmedbe ajánljuk a következőket: a tanulmányi eredménytől függően **a tanulóbér 350—560 Ft.**

PAMUTFONOIPARI VÁLLALAT * ÚJPESTI CÉRNAGYÁRA * BUDAPEST-NAGYATAD *

Az ösztöndíj: 500 Ft.
5 Ft napi térítésért kollégiumi elhelyezést biztosítunk
(lakás és háromszor étkezés), **tankönyvek, tanszerek, munkaköpeny, iskolaköpeny, diákbérlet, hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.**

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk. Korszerű új leányotthonunkban szállásról is gondoskodunk. A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük. Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaitokat a gyár címére küldjétek.

PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest, Váci út 91. — 1044

KATKÓ ISTVÁN:

Telefon-papa (11.)

Este azonban újból beállított hozzánk, s méltatlankodva mondta apunak:

— Rossz vége lesz annak, ha maguk lelakatolják a telefont, kedves szomszéd úr!

A papa megrökönyödve felelte:

— Kérem, mi azt teszünk a készülékkel, amit akarunk. Mi fizetjük az előfizetési díjat, nemde?

A szomszéd dühösen vágta rá:

— Mindig előfordulhatnak sürgős esetek, mint ma délután szegény feleségemmel. Negyedórával később tudtak jönni a mentők, mert innen nem lehetett hívni őket.

— Nagyon sajnálom, de erre ugyebár nem számíthattunk. Mi nem vagyunk nyilvános telefon.

— De nagyra van vele! Az én kérelmem is benn van az illetékeseknél, ha tudni akarja. Egyébként nem kívánom, de mi történne, ha véletlenül tűz ütne ki, amikor csak a fiacskája tartózkodik itthon? Van szívük őt elzárni a világtól?

Ezzel sarkon fordult és úgy vágta be maga után az ajtót, hogy csak úgy rengett az egész lépcsőház.

A mami, aki az egész beszélgetést végighallgatta, elővette a kulcsot és levette a lakatocskát a készülékről.

Soha többé nem tette vissza!

HOGYAN HALLGATOTT EL STEFCSIK BÁCSI TELEFONJA?

A következő napon első dolgom volt felhívni Stefcsik bácsit, hogy beszámoljak neki a történtekről. Hosszan csengett a készülék, de nem vették fel a kagylót.

Kimentem az erkélyre, de a szemben levő balkon is üres volt. Az üvegajtót és ablakokat függöny borította, nem lehetett megállapítani, vajon bent a lakásban tartózkodik-e a nyugalmazott órásmester.

Negyedóránként megismételtem a hívást.

Eredménytelenül.

Vajon hol lehet?

Anyu és apu észrevette, milyen rosszkedvűen lógatom a lábam az asztalnál vacsorázás közben.

— Mi történt?

— Semmi.

— Rossz jegyet kaptál az iskolában?

— Nem.

Ezzel be is fejezték a kihallgatást. Mintha egy gyerek csak a suli miatt lehetne kedvetlen.

Stefcsik bácsi telefonja néma maradt egész héten. Este az erkélyről láttam, hogy felgyújtják a villanyt, valami árnyék is mozgott a lakásban, de nem tudtam megállapítani, hogy ki lehet. Rossz kedvem már a szüleimet is kezdte aggasztani, apu azon kezdett tanakodni, hogy újra elvisz a barátjához, ahhoz a doktor bácsihoz.

Az egyik nap, az iskolából jövet, az utcán megpillantottam a szerelő bácsit, vállán a nagy bőrtáskával.

Odafutottam hozzá.

— Bácsi kérem, volna egy kérésem.

A szerelő rögtön megismert.

— Te vagy az a kisfiú, aki úgy szereti a telefont, hogy az ágyba dugja aludni. Csak nem hibásodott meg újra a készüléketek?

— A miénk nem — feleltem. — Hanem van egy szám, amit hiába hívok, már napok óta nem felel. Úgy aggódom.

— Mondd azt a számot — szólt barátságosan a szerelő.

Amikor megmondtam, intett, hogy kövessem. A következő ház kapualjában kinyitott egy falba mélyesztett szekrényt, azután a táskájában levő telefonkagyló vezetékét bedugta az egyik kapcsolóba. Majd beszólt a központba, hogy nézzenek utána Stefcsik bácsi állomásának. Mindez néhány perc alatt zajlott le.

— A vonal jó, hibát nem észleltek — jelentette ki, miközben bezárta a vasszekrényt. — Az előfizető nem tartózkodik otthon.

Amikor látta, hogy lógatom az orrom, hozzátette:

— Az emberek nem ülnek állandóan a telefonkészülék mellett... Lám, te is itt vagy velem.

— De az a bácsi nyugdíjas. Ő nem szokott sehová eljárni.

A szerelő elgondolkodott.

— Biztosan dolgozni ment. Manapság sok nyugdíjas újra munkába áll. Kell a pénz mindenkinek.

Biccentett és azzal elindult útjára.

Lám, erre nem is gondoltam. Stefcsik bácsi újra elvállalhatta a rossz órák javítását. De hol lehetne megtalálni? Abban az órásüzletben, ahol azelőtt dolgozott, most egy zöldséges boltot nyitottak. Megnéztem, valóban sok-sok alma és körte hevert a ládákban, semmi jel nem mutatta, hogy bárki is órákat vitt volna oda javítani.

A telefonkönyvben megtaláltam az órásszövetkezet számát, s érdeklődtem, hogy bejár-e hozzájuk Stefcsik bácsi. Azt felelték, hogy nem ismernek ilyen nevű egyént.

Most már valóban kétségbeestem. S amikor otthon újra faggatni kezdtek, már nem titkolództam tovább. Anyunak és apunak elmeséltem, hogy barátomnak, a nyugalmazott órásmesternek egy hete nyoma veszett.

— Ki tudná megmondani, mi lett Stefcsik bácsival?

Apu elmosolyodott.

— Hát ezen nem olyan nehéz segíteni. Ha a lánya odahaza van, megmondja, mi történt a barátoddal.

Átmentünk apuval együtt a szemközti házba, kikerestük a névtáblán Stefcsik bácsi címét, majd felmentünk liften a harmadik emeletre.

Egy barna hajú, köténves asszony nyitott ajtót. Stefcsik bácsi lánya. Amikor közöltük vele, hogy kit keresünk, betessékelt bennünket a szobába.

— Édesapám kórházban van. Amikor látta, hogy tekintetem elborul, sietve hozzátette: — Már lábadozik, hamarosan hazajöhet.

(Folytatjuk)

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1982—83-as tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházati ipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft

Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550 Ft

Ösztöndíjkiegészítés: 190 Ft

Teljes ellátás havi 210 Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Lahner Gy. utca 30. 1046**

Telefon: 693-111/115-ös vagy 224-es mellék.

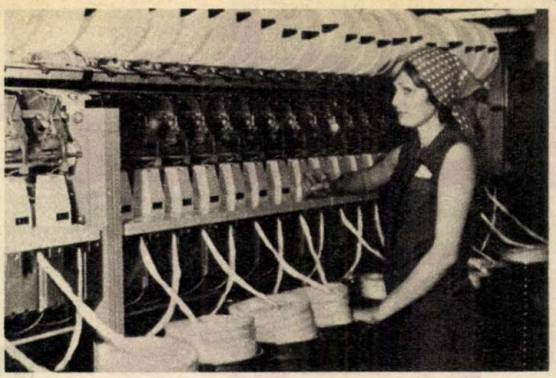

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó **fonó-szövő szakmára lányokat,** illetve textilgépszerelő, **esztergályos, lakatos és villanyszerelő szakmára fiúkat** szerződtetünk **szakmunkás tanulónak,**
akik az 1981/82-es tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.

Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120,— Ft között van. Az utolsó évben már teljesítménybérben dolgoznak.

Szakmunkásvizsga után:
— a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kapnak elhelyezést.

Jelentkezés levél útján **„SZAKMUNKÁSTANULÓ"** hivatkozással történik.
PAMUTTEXTILMŰVEK Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI. ker. Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: *Budapest* Pf. 43. 1502

PAMUTTEXTILMŰVEK PATEX BUDAPEST

KERESKEDELMI TANULÓFELVÉTEL

KEDVES FIATALOK!

A Budapesti ZÖLDÉRT Vállalat általános iskolát végzett fiatalok jelentkezését várja, élelmiszer-eladó szakmunkástanulónak.

Gyakorlati oktatás a vállalat szakboltjaiban és kabinet oktatótermében

Iskolai oktatás a Békés Glass Imre Élelmiszerkereskedelmi Szakmunkásképző Iskolában (Budapest IX., Ifjúmunkás u. 31. József Attila Lakótelep)

I—II. évben tanulmányi ösztöndíj. III. évben szakmunkásbér + bolti jutalék

Címünk: Budapesti ZÖLDÉRT Vállalat
IX., Nagyvásártelep, II. emelet 22.
Telefon: 339-108.

A Fővárosi Szerelőipari Vállalat
az 1982/83. tanévre beiskoláz
szakmunkástanulónak
általános iskolát végzett fiúkat
a következő szakmákra:
villanyszerelő (épületvillamossági)
vízszerelő, központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves, épületburkoló,
ács-állványozó.
Vidéki tanulók részére
saját kollégiumunkban
ingyenes teljes ellátást biztosítunk.
Tanulóinkkal minden szakmában
társadalmi ösztöndíj szerződést kötünk.
Jelentkezés:
Fővárosi Szerelőipari Vállalat
Budapest IX.,
Koppány u. 5—11. 1097
Telefon: 336-560/46 mellék.

FŐSZER

A PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várja szakmunkástanulónak az 1982—83-as tanévre: **épületvillamossági szerelő (villanyszerelő), padlóburkoló, magasépítőipari ács-állványozó, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő szobafestő és mázoló (tapétázó), kőműves, épületasztalos, vasbetonkészítő, vízszigetelő, bádogos, építőgépszerelő, épületburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos.** Vidéki fiatalok részére a tanácsok irányítása alá tartozó kollégiumban elhelyezést, valamint teljes ellátást biztosítunk. Ösztöndíjat, a III. évben teljesítménybérezési lehetőséget, valamint a rendeletekben előírtaknak megfelelően társadalmi szerződéses ösztöndíjat ad a vállalat.

Jelentkezés: személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatásán. Budapest XXI., Kiss János altábornagy u. 19—21. — 1751. (Megközelíthető: Boráros tértől gyorsvasúttal második megálló.)

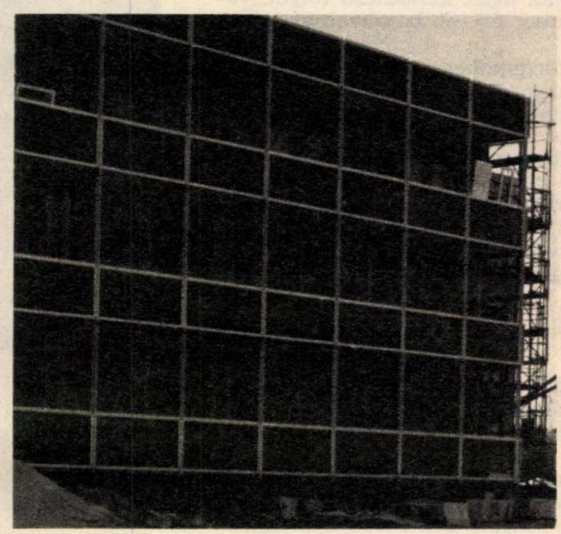

VÁLASZTOTTÁL MÁR?

Segítünk! Gyere a Magyar Hajó- és Darugyárba szakmát tanulni! Legfontosabb szakmáink: szerkezeti lakatos, hegesztő, csőszerelő, gépi forgácsoló (esztergályos), gépszerelő, villanyszerelő, ács-állványozó, öntő.

Tanulásodhoz vállalatunk segítséget nyújt: **kollégiumi elhelyezés, korszerűen felszerelt tanműhely, tanulmányi ösztöndíjon felül a szakmától függően havi 250—500 Ft-ig társadalmi ösztöndíj, napi 3 Ft térítésért ebéd, nyereségrészesedés, üdülés balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőség vállalatunk nyolc sportszakosztályában, kéthetenként szabad szombat.**

Szakmunkásvizsga után továbbtanulásodhoz nyitva az út érettségi, technikusminősítő, főiskola, egyetem felé, melyhez minden támogatást megkapsz.

Munkábaálláskor: **1500—2000 Ft juttatás, modern munkásszálloda vár és jó kereseti lehetőség!**

Érdeklődésed és jelentkezésed az alábbi helyeken várjuk: **MHD központi oktatási osztály, Budapest, Váci út 202. — 1904 Telefon: 401-562.**

GANZ

MHD Balatonfüredi Gyáregység, Balatonfüred. Telefon: 525. MHD Tiszafüredi Gyáregység, Tiszafüred. Telefon: 53. MHD Váci Gyáregység, Vác, Derecske dűlő. Telefon: 223.

A futár üzenetet visz

Hírt visz a harcos, így szól az öttusa legendája. A futár lóra száll, hogy üzenetet vigyen az ellenséges csapatok mögött állomásozó seregnek. Útközben kilövik alóla a lovát, megvív a rátámadó üldözőkkel, pisztolylövésekkel fedezi magát, átússza az útját keresztező folyót, végül futva éri el bajtársainak táborát.

A történetben szereplő futár bátor magatartása, kitartó küzdelme a századforduló táján merész gondolatokat ébresztett néhány svéd fiatalemberben. „Kell egy olyan sportág — mondták —, vagy ha nincs, hát alkossunk, amely pontos mércéje, hű tükre a bátorságnak, az állhatatosságnak, a sokoldalúságnak."

Megszületett az öttusa!

Egy öttusázó – öt ember?

Megalkotói jól kifundálták. Öt, egymásnak ellentmondó, egymással valamilyen formában ütköző, más-más jelleget képviselő versenyág összessége. Robbanékonyság és nyugalom, keménység és hajlékonyság, szemtől szembe küzdelem és magárautaltság. Öttusa . . .

Más adottságok kellenek az úszáshoz, más a lovaglóshoz, a víváshoz, s nem biztos, hogy aki a lőtéren megállja a helyét, az a futásban is a legjobbak közé tartozik. És így tovább . . .

Néhány szót a szabályokról. A verseny első napján a lovaglást rendezik. Az öttusázók sorsolt, tehát idegen, ismeretlen lovakon vágnak neki a hatszáz méter hosszú, tizenöt akadállyal nehezített pályának. Aki hibátlanul érkezik a célba, s a szintidőt sem lépi túl 1000 pontot kap. Másnap kerül sor a vívásra. A mezőny minden tagja vív mindenkivel, ám mindössze egyetlen találatra. A hivatalos fegyvernem a párbajtőr. A harmadik nap az úszásé: a táv háromszáz méter, s bármilyen úszásnemben teljesíthető. A lövészetet az utolsó előtti napon rendezik. Az öttusázók pisztollyal veszik célba a huszonöt méter távolságban elhelyezett céltáblát. Nehezíti a dolgukat, hogy a céltáblák csupán három másodpercre fordulnak szembe a versenyzővel, ezalatt kell leadni egy lövést. Összesen hússzor lehet megcélozni a tízes közepét. A befejező versenyszám, a futás négyezer méter hosszú, ismeretlen terepen történik. A sportolók nem egyszerre, hanem egypercenként indítva, egymást mögött vágnak neki a távnak.

Megvalósult „leszerelés"

Mindebből már világossá válik, hogy aki végigcsinálja ezt az ötnapos kemény küzdelmet, az elmondhatja magáról: legény a talpán . . . (Hogy leány a talpán, azt egyelőre idehaza még nem mondhatja, hiszen a női öttusa Magyarországon még nem honosodott meg — külföldön viszont már több helyen is . . .)

Az öttusa 1912-ben került először az olimpiák műsorára, s egészen az ötvenes esztendők elejéig a sportágalapító svédek egyeduralmát hozta. Évtizedeken keresztül nem akadt aki legyőzze őket. Ebben az időszakban egyébként szinte kizárólag katonatisztek, katonák alkották a mezőnyt, az öttusa tősgyökeres katonasportnak számított. Éppen ezért jelentett hatalmas szenzációt, amikor 1952-ben, a helsinki olimpián egy ízig-vérig „civil" együttes, a

magyar válogatott szerezte meg a bajnoki aranyat.

Ettől kezdve a svédek mind kevesebbet hallattak magukról a világversenyeken, annál többet viszont a magyar és a szovjet öttusázók. A sportág mindmáig legnagyobb alakja, Balczó András öt alkalommal szerzett világbajnoki aranyérmet, s pályafutását 1972-ben, Münchenben olimpiai győzelemmel fejezte be.

Vége az aranyhullásnak

Az utóbbi években jelentősen bővült az élmezőny, újabb és újabb országok iratkoztak föl az esélyesek sorába: lengyelek, britek, amerikaiak is fölállhattak a dobogó tetejére. Ez is azt bizonyítja, hogy egyre népszerűbb sportág lett az öttusa.

Ami a magyar versenyzők mostani eredményeit illeti, a hazai szakembereknek, sajnos, tudomásul kell venni: a hatvanas évek aranyhullásának vége, be kell érnünk a szerényebb érmekkel is. (A legutóbbi világbajnokságon csapatunk második lett, az egyéni versenyben pedig Szombathelyi Tamás a harmadik helyen végzett.)

A visszaesés számos oka közül az egyik leglényegesebb az, hogy hiányzik az itthoni versenyekről a megfelelő számú és tehetségű fiatal. A 8—10—12 éves fiúk közül csak nagyon kevesen választják az öttusát, s aki mégis azt teszi, az sem mindig rendelkezik elegendő szorgalommal, kitartással, akaraterővel.

Talán ma már nem annyira vonzó annak a bizonyos bátor futárnak a története?...

Pilhál György

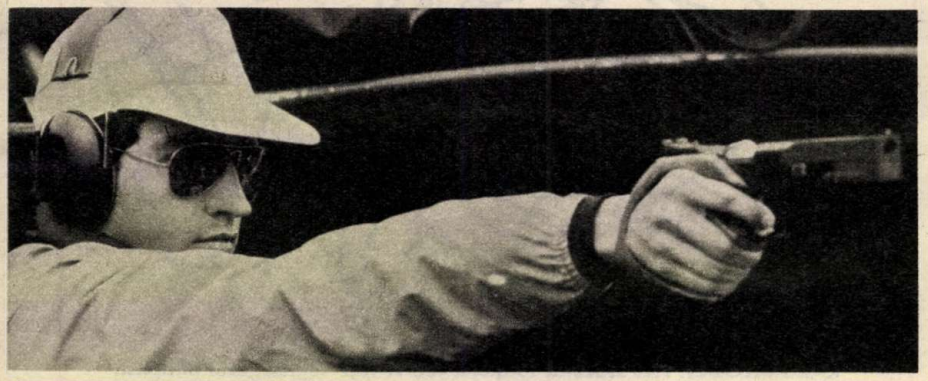

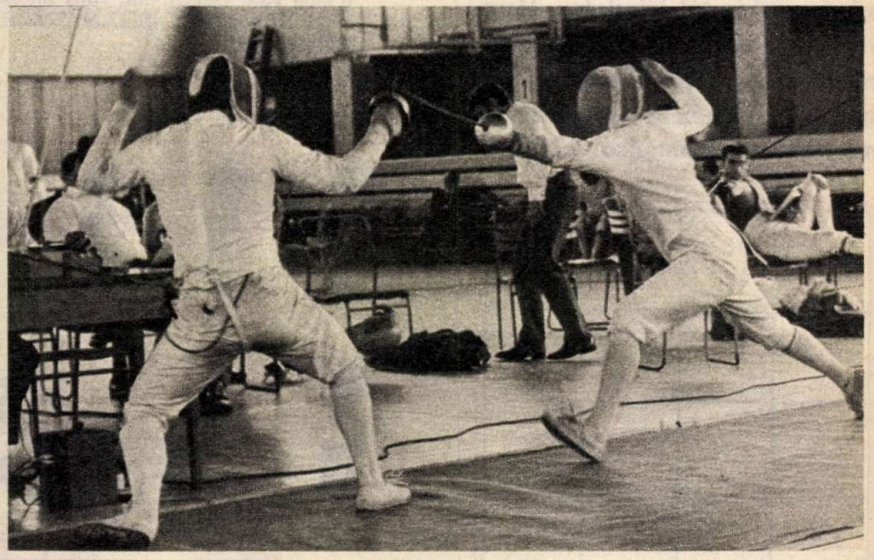

Öttusa. Egymásnak ellentmondó más-más erényt, képességet követelő versenyágak egysége, talán a legnehezebb sportág . . .

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók – már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: november 23. (Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397)

TÖPRENGŐ

A 27. SZÁM MEGFEJTÉSEI

VITORLÁSOK: Megkapta, mert egy eltérés van köztük: négy merevítő kötél át van húzva. – FALAZÁS: 44 tégla hiányzik. PÓKHÁLÓ: horgas keresztespók. – HIBA VAN A KRÉTA KÖRÜL: kard, vízcsap, gőzhajó, kézigránát, papucs. – HÁNY FORINT: 152,– Ft – PONTTÓL PONTIG: egy őskori dinoszaurusz – FURA NEVEK: b, c, a, a, c.

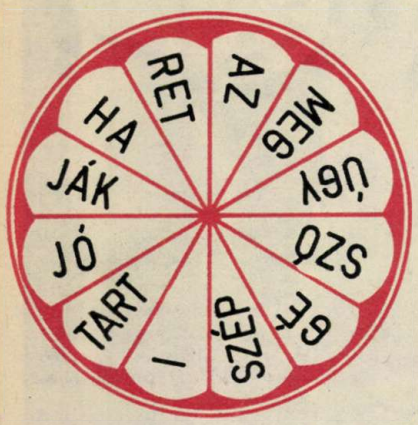

KÖZMONDÁS. Ha az ábra szótagjait megfelelő sorrendbe rakod egymás mellé, egy ismert közmondást kapsz eredményül. Hogy szól ez a közmondás?

LÓUGRÁS

Az ábra bal alsó sarkában levő 1-es számtól kiindulva, lóugrásban haladva juss el a 20-as mezőbe úgy, hogy közben a tábla minden mezőjén végighaladsz! A megtett utat számokkal jelöld.

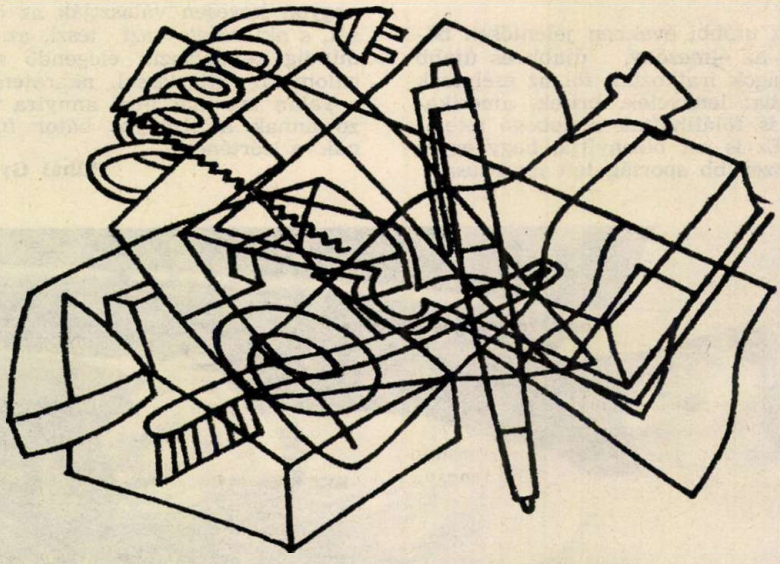

KAKUKKTOJÁS: Hét szakmát sorolunk fel. A rajz segítségével állapítsd meg, hogy melyik az az egy szakma, amelynek mestere nem találja meg a neki való szerszámot, vagy munkájának termékét? KEFEKÖTŐ, BORÁSZ, ÍRÓSZERKÉSZÍTŐ, VILLANYSZERELŐ, KÖNYVKÖTŐ, ASZTALOS, TELEFONSZERELŐ.

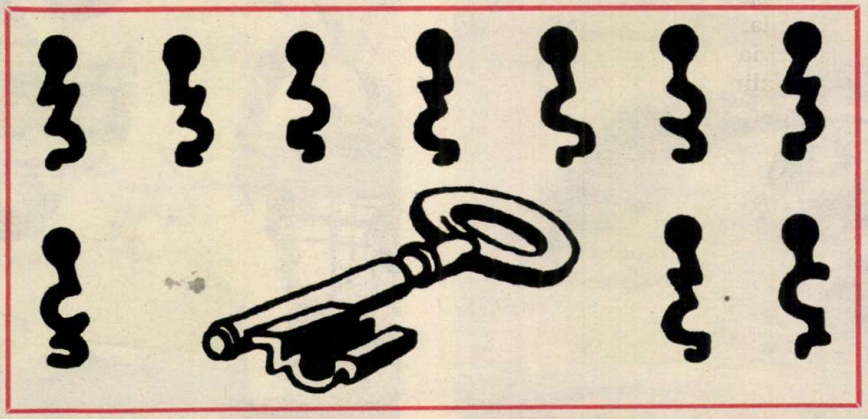

KULCSÁR. Szerinted, ha te vagy a kulcsár, melyik zárhoz adod oda ezt a kulcsot? (A számokat balról jobbbra írd a felső, majd az alsó zárakhoz!)

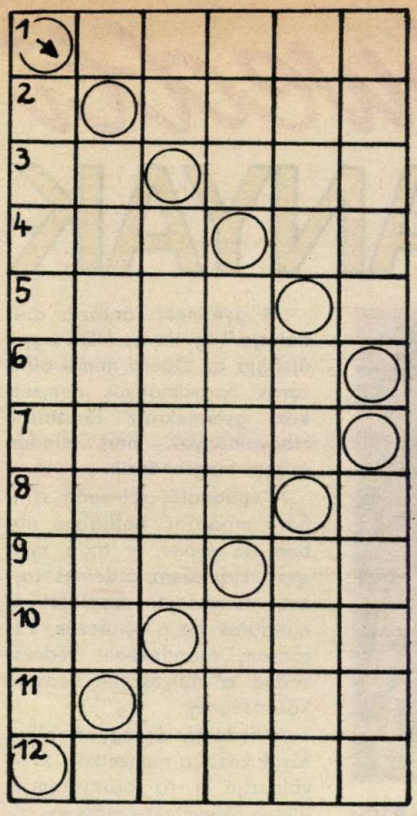

TIZENKÉT BETŰS. Ha az alábbi meghatározások szerinti hatbetűs szavakat beírod a hálóba, a körökkel jelölt kockákban egy jól ismert szakma nevét kapod megfejtésül.

1. Ma már ritka férfinév. 2. Lábbeli. 3. Híres színész (Sándor). 4. A tárgyaknak színt ad. 5. Faluban gyakori az ilyen kereskedés. 6. Nagy állóvíz. 7. Ábrándozik. 8. Régen úgy hívták a katonaságnál a tizedest. 9. Lépcsőházban is van. 10. Együttműködés, összeforrottság. 11. Nagy, széles levelű gazdasági növény. 12. Gyakori férfinév.

NYERTESEK. A 24. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Hegedüs Piroska, Budapest II., Kiss Attila, Budapest II., Sóty Szilvia, Budapest II., Balogh Katalin, Makád, Bancalovszki Gyöngyi, Nyíracsád, Bartók Béla, Miskolc, Birinyi Ella, Debrecen, Bogár Mariann, Gödöllő, Burkódi Erzsébet, Nagyhalász, Csőke József, Fegyvernek, Derjanecz Franciska, Pécs, Kovács Hajnalka, Hosszúhetény, Laja Gábor, Dabas, Lakatos László, Kisnána, Molnár István, Lenti, Németh Mónika, Pápa, Oláh Erika, Gyöngyös, Polner Tibor, Kuskunfélegyháza, Sujbert István, Bajót, Wind Krisztina, Zirc.

Mi EZ? 1. Barlangbejárat, 2. Ruhaanyag a varrógépen, X. Káposztalevél

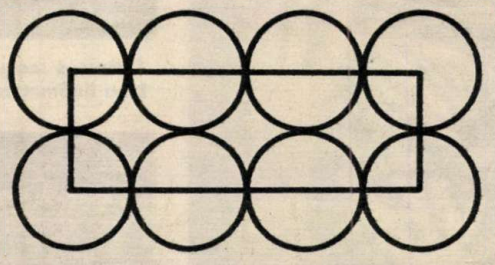

EGY KIS ÜGYESSÉG. Ezt a nyolc kört és a téglalapot rajzold meg úgy, hogy a ceruzát (vagy tollat) egyszer sem emeled fel addig, amíg be nem fejezted a munkát. A legfontosabb: hol kell elkezdeni a rajzolást? Ha ezt tudod, nyert ügyed van.

MENNYI AUTÓ! Valóban elég sok, mégpedig tizenkettő. Ha az ember rájuk pillant, úgy látja, hogy mindegyik más, azaz feltűnő különbség van köztük. Annyit azonban elárulhatunk, hogy közülük két autó úgy hasonlít egymásra, mint két tojás. Melyik ez a két autó?

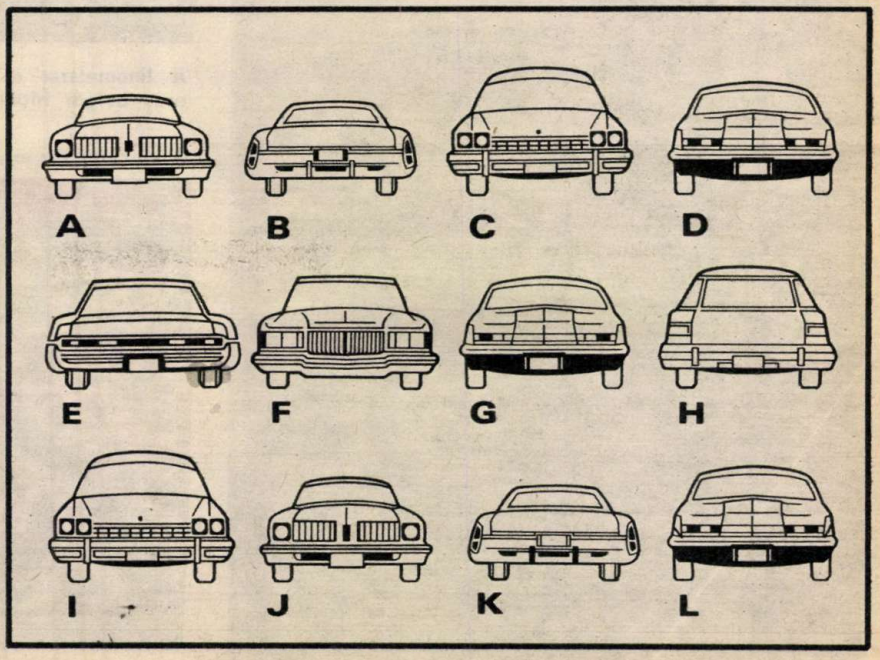

Schwedti ARANYAK

Lengyelországból küldte festményét a nyolcéves Kukawka

A tizéves Olaf Witte papírbatikot készített (NDK)

Batikkal pályázott a tizennégy éves Povázsay Rita és Szabó Miklós

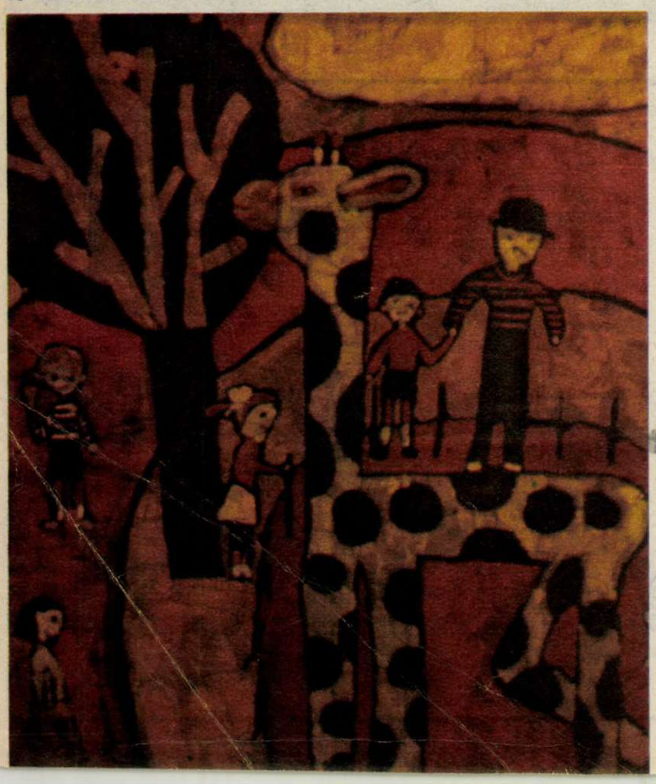

A tizéves szovjet Szveta Boriskina linómetszetet készített

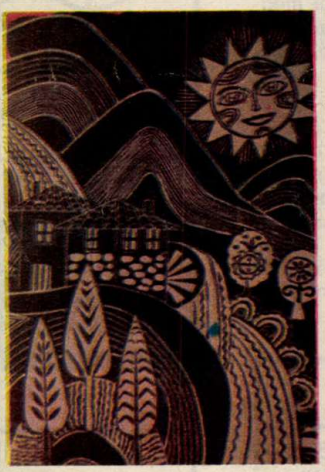

A linómetszet a tizenhárom éves bolgár Monov munkája

„A gyermeki fantázia diadalútja." Így írt az NDK egyik újságja az Odera menti olajváros hagyományos nemzetközi gyermekrajz tárlatáról. Hagyományos, mert minden évben megrendezik.

A vadonatúj schwedti színház impozáns halljában ebben az évben is több mint ezer, kiállításra érdemes rajzot, festményt, kisplasztikát mutatnak be a rendezők, karácsonyi ajándékként kedveskedve a művészetet kedvelő közönségnek.

A kollektív és egyéni alkotások közül a nemzetközi zsüri választja ki az aranyéremre, illetve oklevelekre érdemes alkotásokat.

A magyar gyerekek hagyományosan jól szerepelnek, s minden évben jó néhány schwedti aranyat nyertek már.

Jövő évben jubilál a „Barátság olajvezeték mentén" című rajzpályázat, a XV. kiállításra 1982. szeptember végéig lehet pályamunkákat küldeni. Egy későbbi számunkban a pályázat kiírását, feltételeit külön közöljük majd, de a rajzok készítéséhez máris hozzáfoghattok.

Jó munkát, sikeres próbálkozást. A tavalyi győztesek néhány alkotását itt láthatjátok:

Ajtai Péter tízéves, festménnyel pályázott

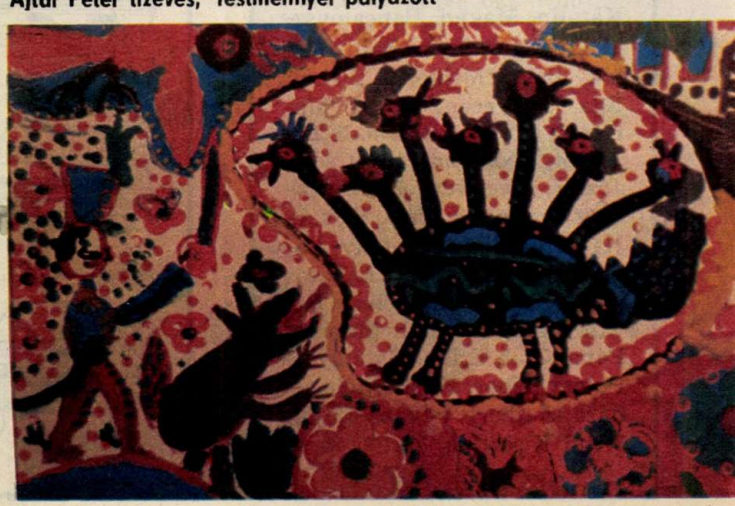

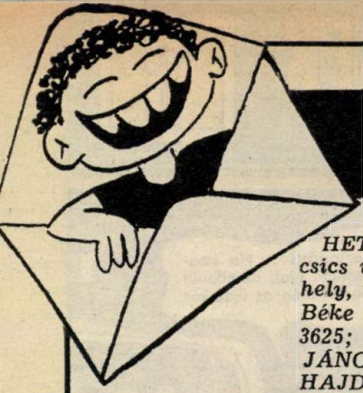

LEVELEZNÉNK!

HETEDIKESEK VAGYUNK: OLÁH MÁRIA, Feldebrő, Táncsics út 18. — 3352; HEGEDÜS ZSUZSANNA, Hódmezővásárhely, Oldalkosár u. 10/a. — 6800; POLGÁR ANITA, Pápa, Béke u. 1. — 8500; KUPÁS MÓNIKA, Ózd, Krúdy Gy. út 57. — 3625; BARANCSI MÁRIA, Várdomb, Kossuth u. 13. — 7146; JÁNOSI ERIKA, Jászberény, Szövetkezet út 14. — 5100; HAJDU ANNA, Pécs, Bokay J. u. 16. — 7632; KONECSNI CSILLA, Budapest, Jókai u. 66. — 1195; PEKKER ORSOLYA, Budapest, Jókai u. 149/A. — 1196; PALÁSTI ZSÓFIA, Jászberény, Ibolya u. 18. — 5100; MOLNÁR LÁSZLÓ, Mosonmagyaróvár, Lenin út 181. — 9200; BORA MÁRIA, Létavértes, Széchenyi u. 61/a. — 4281; PATAY ANITA, Pécs, Deák F. út 14. — 7628; GENSLER KATALIN, Budapest, József A. u. 44. — 1174; BÓDI ILONA, Budapest, Jókai u. 135. — 1196; CSIKAI TÜNDE, Tiszaladány, Dózsa Gy. út 2/a. — 3929; KOHL IRÉN, Hajós, Sallai u. 21. — 6344; FAZEKAS ÉVA, Körösladány, Simai u. 17. — 5516; MIHALECZKI ÉVA, Csanádpalota, Muskátli u. 35. — 6913; NAGY ERIKA, Ibafa, Kossuth L. u. 17. — 7935; KRAJCSIR ZSUZSA, Magyarbánhegyes, Lenin u. 19. — 5667; BIRÓ MARIANNA, Érd, Harkály u. 55. — 2030; SZABÓ BOGLÁRKA, Szokolya, Hunyadi út 8. — 2624.

Európában harminchat éve béke van, de a Föld sok országában ropognak a fegyverek. A világon élő békeszerető emberek óriási erőfeszítéseket tesznek a béke kivívásáért, illetve megőrzéséért, a fegyverkezési hajsza megállításáért.

A nyírpazonyi Vasvári Pál Úttörőcsapat tagjai is úgy érezték, tenniük kell valamit. Elhatározták, hogy békemenettel tiltakoznak a neutronbomba gyártása ellen. Meglehet, hogy a nyírpazonyi békemenet hatására nem mond le fenyegető terveiről egyetlen imperialista kormány sem, de a Vasvári Pál Úttörőcsapat tette, találkozott a békeszerető emberek millióinak akaratával.

„Fél hatkor gyülekeztünk az iskola előtt — írja levelében **Stekler Angéla (Nyírpazony, Vasvári Pál utca 32. — 4531).** — Mikor mindenki megérkezett, elindultunk. Tiltakozó tábláinkat magasra tartva vonultunk végig a falun és politikai dalokat énekeltünk. Közben hangos kiáltásokkal tiltakoztunk a háború és a pusztítás ellen. A falu lakossága érdeklődéssel figyelt bennünket, az emberek kijöttek az utcára, a házak elé. Transzparenseinken ÉLJEN A BÉKE! LE A NEUTRONBOMBÁVAL! NE LEGYEN HÁBORÚ! feliratok voltak. Mikor túljutottunk a falu határán, tábortüzet gyújtottunk, köréje gyűltünk, s a Nyíregyházáról érkezett gimnazisták segítségével új politikai dalokat tanultunk."

„Egy árnyjátékot szeretnénk színpadra vinni — tudósít levelében **Szabó Mónika és Szabó Márta (Beledi Általános Iskola, Vásártér út — 9343)** —, melyet a híres Bartók-mű zenéjére készítettünk. Ezzel szeretnénk megemlékezni a zeneszerző születésének századik évfordulójáról. Tudjuk, hogy Bartók Béla az emberiségért érző, harcoló művész volt, éppen ezért van több tervünk is, amelyet szintén az ő zenéjének felhasználásával szeretnénk megvalósítani. Az elmúlt évben szakkörünk nagyon sokat szerepelt, részt vettünk a nemzetközi bábfesztivál elődöntőjén is. A Cantata Profana-ban szeretnénk az itt szerzett tapasztalatainkat hasznosítani."

Az eredményes tanulás és a jó úttörőmunka is egyfajta harc a világbékéért. A jó tanuláshoz és az eredményes mozgalmi munkához azonban meg kell teremteni a megfelelő feltételeket. Levelében erről tudósít **Gordos Hilda (Egyházasgerge, Május 1. út 3. — 3185):**

„A litkei általános iskola igazán nem nagy, de jól felszerelt tantermei biztosítják a zavartalan tanulást. A délutáni órákat klubfoglalkozással, vagy mozgalmi munkával töltjük. Az 1981-es évben tett vállalásaink között nagyon sok érdekes dolog szerepel. Szeretnénk például megismerni a KISZ életét és munkáját, felkutatni a palóc táj érdekességeit és a megye történelmi, illetve műemléki nevezetességeit. Beindult a bélyeg-, a gépjárműbarát- és a határőrszakkörünk is. A játékház-akció szintén nagyon népszerű, hiszen a szabad szombatokon vetélkedőkkel, sportrendezvényekkel csalogatja az iskola udvarába a község lakóit."

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

81.2609 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

PROGRAMOZOTT SZÖRNYETEGEK 3

IRTA: CSER GÁBOR, RAJZOLTA: ENDRŐDI ISTVÁN

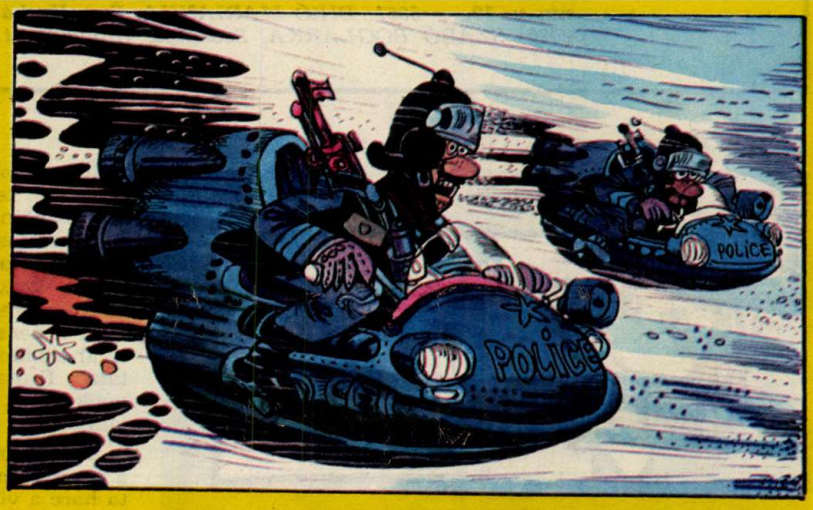

FOLYTATJUK